

Teknoloji ve Liderlik Forumu

EĞİTİMDE FATİH PROJESİ

Teknoloji ve Liderlik Forumu

EĞİTİM KİTAPÇIĞI

ANKARA/2011

Basım - 1

Yeni Bir Geleceğe Beraberce!

Gözlerimizi kapayıp tek başımıza yaşadığımızı düşünemeyiz. Memleketimizi bir çember içine alıp dünya ile olan bağlarımızı kopartamayız. Aksine yükselmiş, ilerlemiş, çağdaş bir millet olarak medeniyet düzeyinin de üzerinde yaşayacağız. Bu hayat ancak ilim ve fen ile olur. İlim ve fen nerede ise oradan alacağız ve her ulus ferdinin kafasına koyacağız. İlim ve fen için kayıt ve şart yoktur.

GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Giriş

“Eğitimde Fatih Projesi Teknoloji ve Liderlik Forumu’ na Hoş Geldiniz.

Çağımızda teknolojinin hızlı bir gelişim gösterdiğini ve buna bağlı olarak hayatın her alanında etkin bir şekilde kullanıldığını görmekteyiz. Bu gelişim ve değişim, eğitim sistemlerini de etkilemektedir. Bizler de bu değişimi ve gelişimi iyi yönetmek durumundayız. Çünkü gelişen teknoloji özellikle de eğitim öğretim ortamlarının zenginleştirilmesi ve geliştirilmesi açısından önemli bir araç haline gelmiştir.

Bu forum, teknolojinin eğitim- öğretim ortamlarında öğretmen ve öğrenciler tarafından etkin bir araç olarak kullanılması konusunda sizlere ışık tutmayı hedeflemektedir. Böylece teknolojik araçların en etkin şekilde kullanımı için plan oluşturmak, model olmak, öğretmenleri teşvik etmek ve desteklemek konularında, siz eğitim yöneticilerine yol gösterecektir.

Şunu unutmayalım ki Eğitimde Fatih Projesi Teknoloji ve Liderlik Forumu’nun amacı, teknolojinin eğitimde etkin bir araç olarak kullanılmasında farkındalık yaratmaktır. Bunu geliştirmek ve kendinize uyarlamak ise sizlerin kişisel gayretine bağlıdır.

Unutmayalım ki eğitime gereken yatırımı yapmayanlar, karşılıklarına çıkan sorunların faturasını ödeyemezler.

Bu foruma zaman ayırıp, etkin bir şekilde katıldığınız için teşekkür ederiz.

İÇİNDEKİLER

TANITIM	1
i. Tanışma ve Başarı Öyküleri	2
ii. Anahtar Soru ve Hedefler	2
BÖLÜM 1: Eğitim ve Teknoloji	4
1.1. Dünyada ve Türkiye’de Eğitim Teknolojileri	5
1.2. Türkiye’de Eğitim Teknolojisi Yatırımları; Tarihsel Gelişimi Ve “Uyarlanması”	6
1.2.1. Eğitimde Fatih Projesi	7
1.3. Eğitimde Fatih Projesi Işığında Kişisel Çalışma Planının Gözden Geçirilmesi	10
BÖLÜM 2: Değişim ve Öğrenme Kaynakları	12
2.1. Eğitim ve Diğer Alanlarda Değişim	13
2.2. Değişimi Yönetmek	14
2.2.1. Değişimin Süreçleri	15
2.3. 21.Yüzyıl Becerileri: Dünyada Ve Türkiye’de Durum	16
2.4. Çeşitli Öğrenme-Öğretme Kaynak ve Araçlarını İncelemek:	17
2.5. Sosyal Medya: Dünyada ve Türkiye’de Durum	17
2.5.1. Sosyal Medya ve Etkileri	19
2.6. İnternet Teknolojilerinin Bilinçli-Güvenli Kullanımı ve İnternet Etiği	20
2.7. Okul Zorbalığı ve Siber Zorbalık	22
2.8. Bilişim Suçları	22
2.9 Telif Hakları	22
BÖLÜM 3:Web 2.0 Araçlarını Anlamak	25
3.1. Web 2.0 Araçlarını Öğrenmek	26
3.1.1. Web 2.0 Araçlarını Araştırma-Anlama	26
3.2. Varolan Uygulamaları Öğrenme	27

3.3. Web 2.0 Araçlarını Belirleme ve Uygulama	30
3.4. Web Teknolojileri ve Örnek Uygulamalar	32
BÖLÜM 4: Liderlik Davranış ve Standartlarının İncelenmesi	35
4.1. Dünyada ve Türkiye’de Standart Kavramı ve Eğitimde Uygulamaları	37
4.2. Eğitim Teknolojisi Yatırımları: İdealize Etme, Planlama, Uygulama ve Örnekler	37
4.2.1. Kaynakların Temini, İdealize Edilmesi ve Kullanımı	38
4.3. ISTE Standartlarını Gözden Geçirmek	39
4.3.1. Uluslararası Eğitim Teknolojisi Topluluğu (ISTE) tarafından yöneticiler için belirlenen standartların incelenmesi	39
BÖLÜM 5: Teknolojik Çalışma Planı Oluşturmak.	41
5.1. Teknoloji Çalışma Planı	42
5.1.1. Teknoloji Çalışma Planı Şablonu’ nu Gözden Geçirmek	42
5.1.2. Uygulanabilir Planlar Oluşturmak	43
5.1.3. Teknoloji Çalışma Planını Oluşturmaya Başlamak	44
5.1.4. Teknoloji Çalışma Planını Paylaşmak	44
5.2. Forumdan Sonuç Çıkarma	45
5.2.1. Forumun Anahtar Sorusunu Yeniden Hatırlamak	45
5.2.2. Gelecek Basamaklara Yönelmek	45
5.2.3. Forumdan Elde Edilen Sonuçları Düşünmek	45
5.3. Forumu Değerlendirmek	46
EKLER	47
KAYNAKÇA	53

Tanıtım

Anahtar Soru

Eğitim liderleri, öğrencilere çağın gerektirdiği becerileri kazandırmak için; öğretmenlerin, öğrenme ve öğretme süreçlerinde teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanmalarını nasıl destekler?

Amaçlar

Bu bölümde;

- Kendinizi tanıtacak,
- Başarı öykünüzü anlatacak,
- Anahtar Soru ve forumun hedeflerini, beklentilerini ve kapsamını anlayacaksınız.

Tanışma ve Başarı Öyküleri

Lütfen kendinizi tanıtır, yaşadığınız bir başarı öyküsünü aşağıdaki bölüme kısaca yazarak, katılımcılarla paylaşınız.

Anahtar Soru ve Hedefler

Anahtar Soru

Eğitimde Fatih Projesi Teknoloji ve Liderlik Forumu, aşağıdaki anahtar soruyu cevaplamaya çalışmaktadır:

Eğitim liderleri, öğrencilere çağın gerektirdiği becerileri kazandırmak için; öğretmenlerin, öğrenme ve öğretme süreçlerinde teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanmalarını nasıl destekler?

Forumun Hedefleri

Fatih Projesi Teknoloji ve Liderlik Forumu; eğitim yöneticilerinin (İl Milli Eğitim Müdürü, İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı, İl Milli Eğitim Şube Müdürü, İlçe Milli Eğitim Müdürü ve Şube Müdürü, Okul Müdürü, Müdür Yardımcıları) ve eğitim denetmenlerinin, öğretmenlere daha etkin bir eğitim süreci yürütmeleri konusunda yardımcı olmalarını hedeflemektedir. Ayrıca, öğrencilerin başarılarını arttırmak için, “teknolojiden nasıl yararlanabilecekleri” konusunda yardımcı olacaktır.

Eğitimde Fatih Projesi Teknoloji ve Liderlik Forumu, adından da anlaşılacağı gibi bir eğitim ortamından ziyade, eğitim alanında liderlik görevini yürütenlerin bilgi ve deneyimlerini paylaşmalarını, işbirliği yapmalarını sağlayan bir iletişim etkinliğidir. Bilindiği gibi forum, halkın ya da ilgililerin bir araya gelerek belirli bir konu üzerinde görüşlerini dile getirdikleri, tartıştıkları ve uzlaşmaya çalıştıkları etkinliktir. Bu etkinliğin Eğitimde Fatih Projesi Teknoloji ve Liderlik Forumu şeklinde adlandırılmasının nedeni, yukarıda da belirtildiği gibi siz eğitim liderlerinin bir araya gelerek öğretim ve yönetim süreçlerinde teknolojinin etkin bir araç olarak kullanılmasına yönelik görüşlerinizi paylaşmanızı ve ortak bir eylem planı hazırlamanızı sağlayacak bir ortamın oluşturulmasıdır. Dolayısıyla bu etkinlik, teknoloji kullanımı konusunda eğitim liderlerinin ne tür liderlik davranışı sergilemeleri gerektiği üzerinde durmaktadır.

Eğitimde Fatih Projesi Teknoloji ve Liderlik Forumu, temel soruda da olduğu gibi çağın gerektirdiği becerileri kazandırmak için teknolojinin eğitimde etkin, verimli, sürdürülebilir bir araç olarak kullanılmasına ve vizyon-misyon oluşturmanıza katkı sunmayı hedeflemektedir.

Forum sırasında Anahtar Soru çerçevesinde etkili, verimli ve sürdürülebilir bir teknoloji kullanımı konusunda neler yapabileceğinizi tartışıyor olacaksınız. Bunun yanında:

- Teknolojinin etkin bir araç olarak eğitim ve yönetim süreçlerinde kullanılması konusunda, dünyada ve Türkiye’de yapılan çalışmalarla birlikte eğitim liderlerinin rolünü inceleyecek,
- Değişimi ve buna bağlı olarak oluşan yeni öğrenme kaynaklarını inceleyecek,
- İnternet etiği ve gelişen eğitim alanında değişen standartları inceleyip, analiz edecek,
- Okulunuzda ya da il/ilçenizde uygulanacak bir eylem planı oluşturacaksınız.

Özet

Anahtar soruyu tekrar gözden geçirin. Forumun hedeflerini ve amaçlarını düşünün. İlerleyen bölümlerde öğrenme-öğretme süreçlerinde etkili teknoloji kullanımını desteklemenin, model olmanın ve teşvik etmenin yollarını öğrenecek ve tartışacaksınız.

Anahtar Soru

Eğitim liderleri, öğrencilere çağın gerektirdiği becerileri kazandırmak için; öğretmenlerin, öğrenme ve öğretme süreçlerinde teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanmalarını nasıl destekler?

Bunları Hatırlayınız:

- Teknoloji kullanımı ya da teknolojiden yararlanma; öğrenci ve öğretmenlerin daha kalıcı öğrenmelerini sağlamak için, teknoloji kaynaklarını bir amaç olarak değil, bir araç olarak sürekli kullanmalarını ve teknoloji tabanlı uygulamaları gerçekleştirmelerini isteyen bir süreçtir.
- Eğitimde Fatih Projesi Teknoloji ve Liderlik Forumu; çağın gerektirdiği becerilere ulaşabilmek için öğrenme ve öğretme süreçlerinde, etkili teknoloji kullanımını desteklemeye, model olmaya ve teşvik etmeye ilişkin eylem planlarınızı hazırlamanıza yardımcı olacaktır.

BÖLÜM 1

Eğitim ve Teknoloji

Bu bölümde, dünyada ve ülkemizde kullanılan eğitim teknolojileri hakkında bilgi edineceksiniz. Bunun yanında teknoloji kullanımında hedeflerin neler olabileceği ve eğitim liderlerinin bu konudaki rolünün ne olacağı üzerinde durarak, ülkemizde eğitim teknolojilerine yapılan yatırımların kısa bir tarihçesini ve yeni uygulamaya konulan “Eğitimde Fatih Projesi” ni tanımaya çalışacağız.

Anahtar Soru

Eğitim liderleri, öğrencilere çağın gerektirdiği becerileri kazandırmak için; öğretmenlerin, öğrenme ve öğretme süreçlerinde teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanmalarını nasıl destekler?

Bölüm Soruları

- Dünyada ve Türkiye’de, teknolojik gelişmeler yaşanırken eğitim lideri neler yapmalıdır?
- Öğretim programları ile bilişim teknolojilerinin kullanımı arasında ne düzeyde paralellik vardır?
- Bilişim teknolojilerinin; eğitim alanında etkin kullanılması için, eğitim liderleri neler yapmalıdır?
- “Eğitimde Fatih Projesi” nde eğitim liderlerine düşen görevler nelerdir?

Bölüm Hedefleri

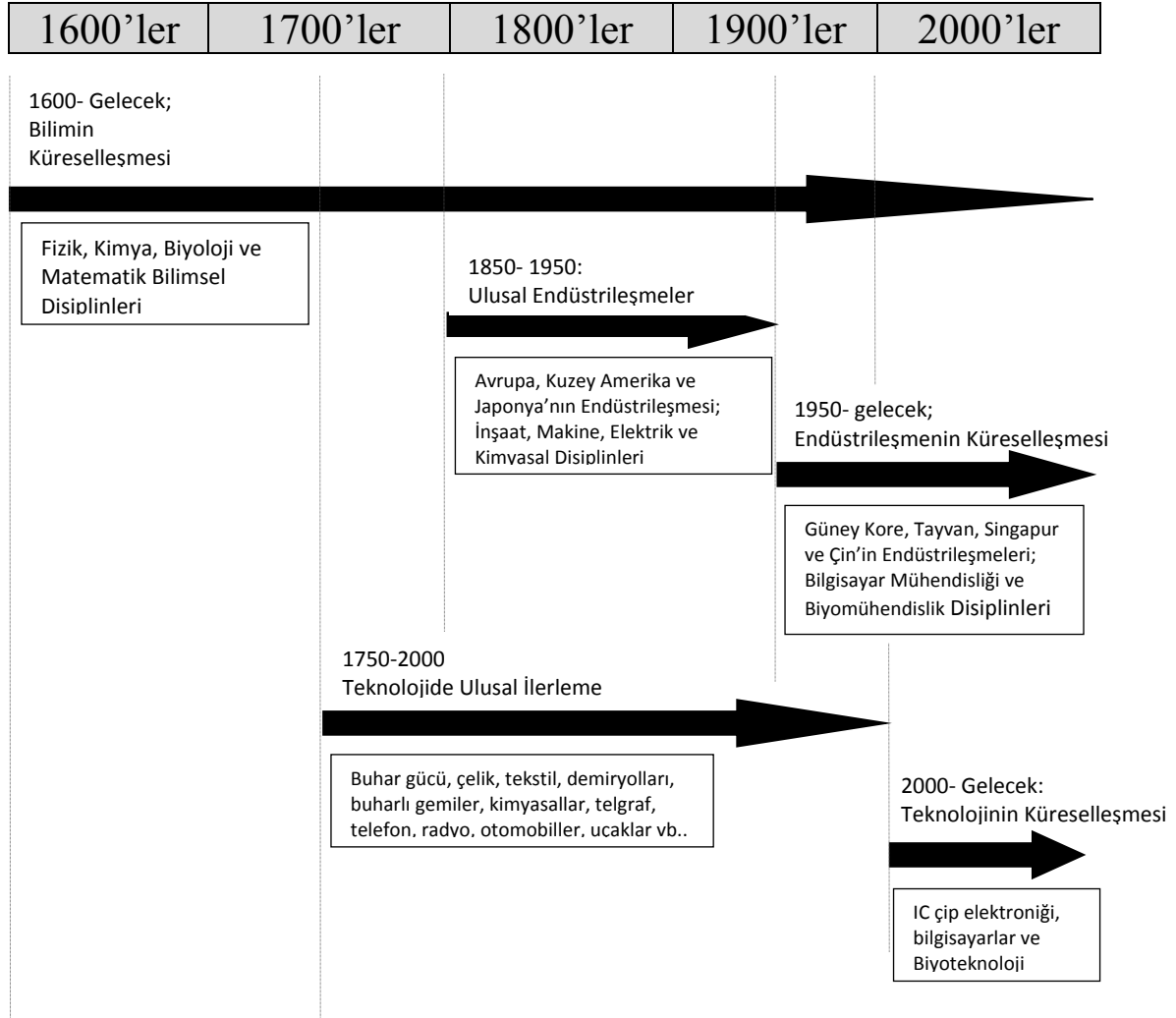
- Eğitimde Fatih Projesi kapsamında, eğitimin hizmetine sunulan teknolojik donanımın verimli bir şekilde öğrencilere kullanılması; eğitim süreçlerinde hızlı ve kalıcı öğrenmeyi gerçekleştirerek hedeflenen vizyona ulaşılmasını sağlamak,
- Genel anlamdaki “liderlik” ile “teknoloji liderliği” kavramının birleştirilerek “Çağdaş Eğitim Liderliği” misyonunun yerine getirilmesini sağlamak,
- Eğitim liderinin, eğitim bölgesindeki/okulundaki öğretmenler tarafından, Eğitimde Fatih Projesi kapsamında sağlanan teknolojik olanakları, en verimli şekilde uygulamasını sağlamak,
- Öğrencilerin, sağlanan teknolojik destekten azami ölçüde yararlanarak, teknoloji tabanlı projeler hazırlamalarını sağlamak.

Yararlanılacak Kaynaklar

Forum sunumu, İnternet tarayıcısı, CD

1.1 Dünyada ve Türkiye’de Eğitim Teknolojileri

Öğrenme ve öğretme faaliyetlerinin etkinliğini artırmak amacıyla, kullanılan bilgi iletişim teknolojilerine kısaca “öğretim teknolojisi” denmektedir. Bu kavram ile aslında somut bir teknoloji değil, daha çok bir süreç tanımlanmaktadır. Öğretmenin belirlediği öğrenme çıktıları ve diğer hedefleri doğrultusunda teknolojiyi kullanmak için gerçekleştireceği analiz, planlama, uygulama ve değerlendirme gibi aşamaları kapsar. Eğitim teknolojisi olarak da bilinir.

Tablo1: Bilim, Teknoloji ve Ekonomilerin Kronolojik Sıralaması (Betz 2010, s.67).

- Teknolojinin hızlı değişimiyle 50 yıl sonrasının eğitim araçları neler olabilir?

.....

.....

.....

.....

Eğitim Teknolojilerinin Hedefleri

- Eğitim hizmetlerini daha geniş kitlelere götürmek,
- Öğrenme - öğretme süreçlerini daha verimli hale getirmek,
- Öğrenme - öğretme etkinliklerini bireyselleştirmek,
- Öğrenme ve öğretmeyle ilgili uygulama ve süreçleri düzenlemek,
- Eğitim ihtiyaçlarının ve olanaklarının bilimsel yöntemlerle araştırılmasını sağlamak,
- Eğitim kurumlarını uygulamalı hale dönüştürmek,
- Öğretim programlarında sürekliliği sağlamak,
- Eğitim personelinin etkinliğini ve verimliliğini arttırmak,
- Çevre faktörlerini düzenlemek ve kontrol etmek,
- Öğrenme - öğretme süreçlerini, öğrenci yeteneklerine uyarlamak,
- Eğitimle ilgili sorunların çözümünde teknolojiyi uygulamaya koymak, (Hasançebi, 2002)

1.2. Türkiye’de Eğitim Teknolojisi Yatırımları: Tarihsel Gelişimi ve Uygulamaları

Sanayide ve teknolojiye gelişmiş ülkelerin kalkınma süreçleri incelendiğinde, öncelikle eğitim kalitesinin yükseltilmesi ile başladıkları görülmektedir. Her şeyi yapanın, insan olduğu nasıl bir gerçekse, insanın geliştireceği işlerin bilgi ve beceri ile olacağı da bir gerçektir. Kalkınmış ülkeler, yıllar önce ders araçlarının eğitimdeki değerini anlamışlar ve eğitim kurumlarını her türlü araç ve gereçle donatmışlardır.

Dünyada eğitim olgusu, insanoğlunun var olması ile birlikte başlamıştır. İnsanlık tarihi boyunca uzun yıllar, eğitimde esas olan unsur; öğretmen, kitap ve yazı tahtası olmuştur. Bu süreç içinde, eğitim araçlarının ayrı bir konu olarak ele alınması bilimsel ve teknik imkanlardan faydalanarak geliştirilen yeni araçların, eğitim ve öğretime dahil edilmesi, bu hizmetin daha sistemli bir şekilde yapılması gerektiği gerçeğini gündeme getirmiş ve bunun sonucunda “Eğitim Teknolojisi” doğmuştur. Bu gelişmeleri yakından takip eden ülkemizde, eğitim araç ve gereçlerini üreten merkezler kurulmaya başlanmıştır. Bu gelişmeler sonrasında kurulan ilk merkezlerden birisi, Ders Aletleri Yapım Merkezi (DAYM) olmuştur.

Bakanlığımızca 1945-1950 yılları arasında deneme mahiyetinde fizik araçları imal edilmiş ve bu beş yıllık devre içinde 200 fizik takımı yapılarak okullarımıza gönderilmiştir. Denemelerin olumlu sonuç vermesi üzerine, ders aracı ihtiyacını karşılayacak bir üretim merkezini kurma hazırlıkları yapılmış ve bu konudaki proje için kısa adı OECD olan Milletlerarası İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı’ndan teşvik ve teknik iş birliği sağlanmıştır. Merkezin kuruluşunda, OECD makine ve avadanlıklar için önemli yardımlarda bulunmuş, diğer tesisler devletimiz tarafından karşılanmıştır. Bakanlığımıza bağlı her kademedeki okulların ders araç ve gereçleri ile laboratuvar malzemelerini imal edebilecek bu merkez 1961 yılında kurulmuştur. (<http://yayim.meb.gov.tr/daym.pdf>, 21.12.2011)

Günümüzde birçok ülkenin, teknoloji kullanımının öneminin farkına vardıkları ve teknoloji planı hazırladıkları görülmektedir. Bu planlar incelendiğinde, teknoloji politikaları belirlenirken önemle üzerinde durulan konulardan birisinin de eğitim olduğu anlaşılmaktadır.

1988 yılında toplanan 12. Milli Eğitim Şurasında Eğitimde Yeni Teknolojiler Komisyonu kurulmuştur. Dolayısıyla bu yılların, farklı teknolojilerin eğitim öğretimde kullanımının öneminin farkına varıldığı yıllar olarak ele alınabilir

Bu nedenle Milli Eğitim Bakanlığı da 1998 -2003 yıllarını kapsayan Temel Eğitim Projesi 1. Faz kapsamında Dünya Bankası kredisiyle 2.802 ilköğretim okuluna 3188 Bilgi Teknolojisi Sınıfı kurulmuştur. 22.854 kırsal kesim okulu için 45.000 bilgisayar, donanım, yazılım ve çevre ekipmanları satın alınmıştır.

2002-2007 yıllarını kapsayan Temel Eğitim Projesi 2. Faz kapsamında Dünya Bankası kredisiyle Temel Eğitim politikasını desteklemek üzere, eğitim kalitesini yükseltmek, kapasitesini yaygınlaştırmak ve eğitime erişimi arttırmak amacıyla 3000 ilköğretim okulunun 4002 sınıfına bilgisayar laboratuvarı kuruldu, kırsal ve gecekondü bölgelerindeki 4000 ilköğretim okuluna eğitim materyalleri alınmıştır.

Bakanlığımız ile Ulaştırma Bakanlığı arasında yapılan Bakanlığımız kurumlarının internet bağlantıları görüşmeleri sonucunda, Türk Telekomünikasyon A.Ş. ile 5 Aralık 2003 tarihinde protokol imzalanmıştır.

2011 Ağustos ayı itibari ile 37.104 okul/kuruma ADSL internet erişimi ve 3.790 okul/kuruma Uydu internet erişimi olmak üzere toplam 40.894 okul/kurumumuza internet sağlanmıştır.

Buna bağlı olarak;

Lise ve dengi okulların öğrencilerinin % 100'ü, İlköğretim okulları öğrencilerinin % 97'si olmak üzere yaklaşık 12 milyon öğrencinin ve 621.000 bilgisayarın İNTERNET erişimi sağlanmıştır. (<http://fatihprojesi.meb.gov.tr>, 21.12.2011)

18. Milli Eğitim Şurası'nda 2023 Vizyonu esas alınarak; öğretmenlerin eğitim teknolojilerini kullanarak internet üzerinden, interaktif yöntemlerle hizmet içi eğitim almaları sağlanması ve öğretmenlerin kendi gelişimlerinden sorumlu olacakları, okul temelli bir sistem geliştirilmesi, okul binalarının tasarlanmasında teknolojik ve bilişim altyapısının göz önünde bulundurulması kararlaştırılmıştır.

1.2.1. Eğitimde Fatih Projesi

Teknoloji, bir okulda değişime neden olmak için gereklidir, fakat tek başına yeterli değildir. Öğretmenin katılımı olmaksızın, öğrenciler mevcut teknolojiden kendi başlarına faydalanamazlar. Öğretmenler, eğitimde Bilişim Teknolojilerinin etkili kullanımı için rehberlik yapma, öğrencilere yardım etme ve yol gösterme gibi rolleri etkin biçimde yerine getirmelidirler.

Günümüz dünyasında eleştirel düşünce, etkin problem çözme ve bilgisayar okuryazarlığı gibi yeterliliklere sahip olmadan diploma sahibi olmak bir anlam ifade

etmemektedir. Bugünün ekonomileri daha hizmete yönelik, daha bilişim teknolojilerine dayalı ve bu nedenle daha çok bilgisayar becerisine sahip olmayı gerektirmektedir. Bilgisayar okuryazarı olmak artık çalışma hayatında başarının ön koşullarından biridir. Kaliteli bir eğitimin, gençleri bu tür becerilerle donatması gerekmektedir.

e-Dönüşüm Türkiye kapsamında üretilen ve ülkemizin bilgi toplumu olma sürecindeki eylemleri tanımlayan Bilgi Toplumu Stratejisi Belgesi, Kalkınma Planları, Millî Eğitim Bakanlığımız Stratejik Planı ve BT Politika Raporu'nda yer alan hedefler doğrultusunda 2013 yılı sonuna kadar dersliklere BT araçları sağlanarak, BT destekli öğretimin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

Bugün bilgi toplumunda eğitilmiş insan, kendisi ile ilgili gelişmeleri ve değişimleri takip edebilen, bunları hayatında uygulayan, sorgulayan, gelişime açık, bilgi ve iletişim teknolojilerini aktif olarak kullanabilen bir kişi anlamına gelmektedir. (Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi, 2009)

Eğitimde FATİH Projesi, bütün dersliklere donanımların, geniş bant internetin, derslere ait e-içeriklerin sağlanmasını, öğretmenlerin BT teknolojilerine entegrasyonunu ve içerik geliştirilmesi için web platformlarının kurulması ile proje uygulama desteği de dâhil olmak üzere faaliyetlerin gerçekleştirilmesini finanse edecektir. Eğitimde FATİH Projesinin ana bileşenleri aşağıda verildiği gibidir:

- **Bileşen 1: Donanım ve Yazılım Altyapısı**
- **Bileşen 2: e-İçeriğin Geliştirilmesi ve Sağlanması**
- **Bileşen 3: Derslerde BT Kullanımı için Öğretmenlere Hizmetiçi Eğitim Verilmesi**
- **Bileşen 4: Öğretim Programlarında Etkin BT Kullanımı**
- **Bileşen 5: BT'nin Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir ve Ölçülebilir Kullanımının Sağlanması**

Donanım ve Yazılım Altyapısı (40.000 Okulun 620.000 Sınıfı): Okul öncesi, İlköğretim ve Ortaöğretim okullarındaki bütün dersliklere (620.000 derslik) birer adet bilgisayar, etkileşimli tahta kurulacaktır. Ayrıca, her dersliğe geniş bant internet erişimi, her okula bir adet çok amaçlı fotokopi makinesinin alınması hedeflenmektedir.

e-İçeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi: Öğretim programlarında yer alan bütün ders içerikleri öğrenme nesnesi ve e-kitap formatında elektronik ortama aktarılacaktır. Bu e-içerikler web tabanlı ortamlarda hem çevrimiçi hem çevrimdışı çalışabilecektir.

Öğretim Programlarında Etkin BT Kullanımı: Öğretim Programları okullarımızın dersliklerine sağlanan donanım altyapısının ve eğitsel e-içeriğin etkin kullanımını içerecek hale getirilecektir. Bu amaçla öğretmen kılavuz kitapları güncellenecektir.

Derslerde BT Kullanımı için Öğretmenlere Hizmetiçi Eğitim: Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim okullarında görev yapan yaklaşık 600.000 öğretmenin; sınıflara sağlanan donanım altyapısını, eğitsel e-içeriği ve BT'ye uyumlu hale getirilen öğretim programlarıyla birlikte etkin biçimde kullanma becerilerini geliştirmeleri için hizmetiçi eğitim faaliyetlerine katılmaları sağlanacaktır.

Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir ve Ölçülebilir BT Kullanımı: Eğitim- öğretim süreçlerinde BT araçlarıyla birlikte internetin de bilinçli ve güvenli kullanımını sağlamak için, okullarımıza güvenli ve izlenebilir internet altyapısı kurulacak ve gerekli mevzuat düzenlemesi yapılacaktır.

Eğitimde Fatih Projesi kapsamında desteklenecek faaliyetlerin önceliği, özellikle ülke çapındaki sosyo-ekonomik düzeyi düşük ailelerin çocukları ile sosyo-ekonomik düzeyi yüksek ailelerin çocukları arasında fırsat eşitliğinin sağlanması ve ülkedeki bilişim kalitesinin artırılmasına yön vermektir. Proje tüm öğrencilere bilgi ve iletişim teknolojilerine erişim olanağı sağlamayı hedeflemektedir.

Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) tarafından hazırlanan (2006-2010) Bilgi Toplumu Stratejisi'nde Bilişim Teknolojilerinin Eğitim Sistemimizde kullanımıyla ilgili olarak “Bilgi ve iletişim teknolojileri eğitim sürecinin temel araçlarından biri olacak ve öğrencilerin, öğretmenlerin bu teknolojileri etkin kullanımı sağlanacaktır.” hedefi yer almaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımız 2010-2014 Stratejik Planında, Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi temasında yer alan 14. Stratejik amacın birinci stratejik hedefi “Stratejik Hedef 14.1: Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlarımızın bölgesel farklılıkları gidermek amacıyla 2014 yılı sonuna kadar, tümünün bilişim teknolojilerinden yararlanmasının sağlanması kararlaştırılmıştır.”

1.3. Eğitimde Fatih Projesi Işığında Kişisel Çalışma Planının Gözden Geçirilmesi

EĞİTİMDE FATİH PROJESİ ÇALIŞMA PLANI

	<i>Kısa Vade</i>	<i>Orta Vade</i>	<i>Uzun Vade</i>
I. LİDERLİK VE VİZYON	Eğitim Lideri teknolojinin gerekli olduğuna inanır. Öğretmenlerinin de inanmaları için çaba sarf eder.	Eğitim Lideri okulunda-kurumunda teknolojik alt yapı ve donanımı sağlar.	Eğitim Lideri, teknolojinin öğretmenler ve öğrenciler tarafından kullanması için her türlü tedbiri alır.
II. ÖĞRENME	Eğitim Lideri, teknolojiyi kullanmada öğretmenlerine lider ve başlatıcı rolünü üstlenir. İhtiyaçları belirleyerek karşılanmasında gerekli planlamalarını yapar.	Eğitim Lideri, öğrenme ve öğretme süreci içerisinde öğretmenleri teknolojiyi kullanma, kullandırma ve korunmalarını sağlamak amacıyla sürekli iletişim halinde olur.	Eğitim Lideri; öğrenme ve öğretme süreci içerisinde yapmış olduğu sürekli iletişimle zaman içerisinde oluşabilecek eksiklikleri giderir. Değişimi takip eder ve uygular.
III. VERİMLİLİK VE GÖREVLER	Eğitim Lideri teknolojiyi kullanmada değişik öğrenme ve öğretme yöntem ve tekniklerini kullanır.	Eğitim Lideri, gelişen teknolojik ilerlemeleri izler; yapılacak faaliyetlerin planlamasını bu bağlamda yaparak uygular.	Eğitim Lideri, kısa ve orta vadedeki eylemleri takip eder, oluşan aksaklıkların giderilmesi için yeniden planlamasını yapar, gerekli önlemleri alır.
IV. DESTEK, YÖNETİM VE İŞLEV	Eğitim Lideri, teknolojiye yenilikleri kullanma ve kullandırmada yönetici ve öğretmenlerin bu işe inanmaları ve kabul alanlarına almaları için her türlü desteği sağlar.	Eğitim Lideri; teknolojik kullanımdaki verileri değerlendirerek yeni plan ve uygulamalara yönelir ve yönlendirir.	Eğitim Lideri; yeni uygulamaların sonuçlarını son kullanıcılardan alarak yeni plan ve uygulamalar doğrultusunda çalışmalarını sürdürür. Bu konuda tüm desteğini verir.
V. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Eğitim Lideri değerlendirme ölçek ve ölçütlerini belirler.	Eğitim Lideri, belirlenen ölçek ve ölçütleri ile tüm öğretmen ve son kullanıcı olan öğrenciler üzerinde değerlendirmeleri yapar sonuçlarını üst birimlere bildirir.	Eğitim Lideri, bu süreçte oluşan sorunlar için iç ve dış desteklerden yararlanır ve uygular.
VI. BİLİŞİM ETİĞİ	Eğitim Lideri, internet güvenliği ve alışkanlığı konusunda paydaşlara gerekli bilgilendirmeleri yapar.	Eğitim Lideri, paydaşların internet kullanımında yasal ve etik kurallara uyup uymadıklarını gözlemler.	Eğitim Lideri, paydaşların internet kullanımında yasal ve etik kurallara uyup uymadıkları konusunda gerekli tedbirleri alır.

Özet

Bu bölümde teknoloji uygulamalarının hedeflerini ve bu konuda eğitim liderlerinin rolünü, dünyada ve ülkemizde eğitim teknolojilerinin tarihini incelediniz. Ayrıca ülkemizde eğitim teknolojilerine yönelik yapılan ve yapılacak olan yatırımlar ve hedefledikleri amaçları hakkında bilgi edindiniz. Eğitim teknolojileri konusunda kaynak CD de paylaşılan, ülkemizden ve dünyadan iki farklı örneği inceleme fırsatı buldunuz.

Anahtar Soru

Eğitim liderleri, öğrencilere çağın gerektirdiği becerileri kazandırmak için; öğretmenlerin, öğrenme ve öğretme süreçlerinde teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanmalarını nasıl destekler?

Bunları Hatırlayınız:

- Eğitim teknolojilerinin bilinçli ve planlı olarak etkin bir araç olarak kullanılması, eğitimde kaliteyi önemli ölçüde etkileyecektir.
- Tüm eğitim liderleri, teknoloji kullanımı konusunda yaşanan gelişmeleri yakından takip etmeli, uygun olanları kurumunda uygulamaya almalıdır.

BÖLÜM 2

Değişim ve Öğrenme Kaynakları

Bu bölümde; paradigmaların dayandığı temelleri, eğitimde yaşanan değişimleri tanıma fırsatınız olacak. Değişimin aşamalarını irdeleyip, örnek uygulamalarla inceleyeceksiniz. 21. yüzyıl becerilerini öğrenecek ve yorumlayacaksınız. Sosyal medya kavramı üzerinde duracak ve sosyal medyayı oluşturan belli başlı araçları tanıyacak ve bunların eğitim sistemine olan etkilerini tartışacaksınız.

Anahtar Soru

Eğitim liderleri, öğrencilere çağın gerektirdiği becerileri kazandırmak için; öğretmenlerin, öğrenme ve öğretme süreçlerinde teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanmalarını nasıl destekler?

Bölüm Soruları

- Eğitimde nasıl bir paradigma değişimi yaşanmaktadır ve bu değişimin yönetiminde liderler neler yapmalıdır?
- Teknoloji, öğrencilerin öğretim sürecine aktif katılımlarını ve 21. yüzyıl becerilerini kazanmalarını, kazanımlara dayalı öğrenme ve öğretme süreçlerinin gerçekleşmesini sağlayabilmek için etkili biçimde nasıl kullanılabilir?
- Sosyal medyanın eğitim- öğretim sürecinde etkisi nedir?

Bölüm Hedefleri

- Paradigma değişimi ve bu değişimin eğitim alanında yönetiminde liderlere düşen sorumlulukları kavramak,
- 21. yüzyıl becerilerini tanımak ve uygulamak,
- Sosyal medyayı tanımak ve olumsuz etkilerini önleyebilmek.

Yararlanılacak Kaynaklar

- Forum sunumu
- İnternet tarayıcısı
- CD

2.1. Eğitim ve Diğer Alanlarda Değişim

21.yüzyıl, birçok alanda yaşanan değişimlerin yüzyılıdır. Her alanda görülen bu değişim, paradigmaların değişimini de beraberinde getirmektedir. Herakleitos'un *"Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir."* deyişi ile insanlığın değişimi anlama, algılama ve ona uyum sağlama sürecinin başladığı kabul edilir.

Paradigma, belli bir topluluğun üyeleri tarafından paylaşılan inançların, değerlerin, tekniklerin bütünü olarak tanımlanmaktadır. (Özden,1999, s.16) Thomas Kuhn'a (1996) göre paradigma; belli bir zamanda, belirli bir bilimsel alanda uygulamaya aktarılan ilkeler, çalışmalar ve uygulamalar bütünüdür.

Aşağıda sanayi toplumu ve eğitim alanlarında gerçekleşen paradigma değişimleri ile ilgili tabloları inceleyebilirsiniz:

Sanayi Toplumu Eğitim Paradigması	Bilgi Toplumu Eğitim Paradigması
Buhar makinesinin icadı	Tablet bilgisayar vb.
Maddi sermaye kullanımı	Bilgi ve inanç sermayesi
Beden gücü	Beyin ve ruh gücü
Mal ve hizmet üretimi	Bilgi ve teknoloji üretimi(Robotlar, elektronik araçlar vb.)
Genel eğitim	Eğitimin bireyselleşmesi, sürekliliği ve dinamikleri
Temel bilgi; Fen Bilimleri	Kuantum fiziği, moleküler biyoloji ve çevresel bilimler,

Tablo1: Sanayi Toplumu Paradigması ve Bilgi Toplumu Paradigması (Hesapçıoğlu, 2001).

Sanayi toplumunun geleneksel anlayışları, yerini bilgi toplumunun yeni üretim dinamiklerine bırakmıştır. Bu durum ekonomik, siyasal, kültürel, sosyal ve eğitim alanında da etkisini göstermiştir.

Dün	Bugün ve Yarın
Öğretmen, öğreten ve merkezde olan	Öğretmen, teknolojiyi kullanan ve içerik üreten
Öğrenciler, pasif ve kenarda dinleyici	Öğrenciler, katılımcı ve dinamik
Ezberci öğretim	Yapılandırmacı öğretim
Kapalı uçlu 'ne ' soruları	Açık uçlu 'niçin/nasıl' soruları
Rekabetçi	İşbirlikçi
Bireysel çalışma	Ekip çalışması ve beyin fırtınası
Sabit içerik	Sürekli yenilenen içerik
Sadelik	Çeşitlilik

Tablo 2: Eğitimde Paradigma Değişimi

“Sorular Aynı; Fatih Projesiyle cevaplar değişecek...”

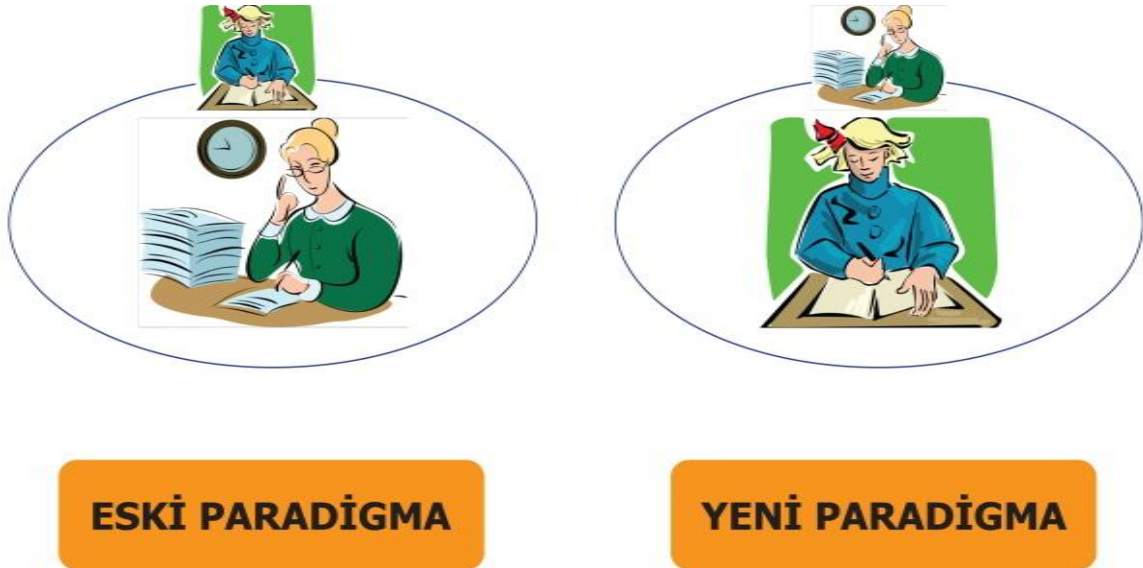

2.2. Değişimi Yönetmek

Günümüz dünyası çok hızlı bir değişim içerisindedir. Eğitim toplumunu diğer alanlardaki (sosyal, siyasal, ekonomik vb.) değişimlerden ayrı düşünmek mümkün değildir. Bu nedenle değişen değerler ve yeni eğitim paradigması oluşmuştur. Bu değişim “*eğitimli insan*” tanımının yeniden yapılmasına sebep olmuştur. Öğrenme ve öğretme sürecinin odak noktası öğrenmeye kaymıştır ve öğrenmeler parmak izi kadar kişiye özgü hale gelmiştir.

Müfredat ve ölçme araçları bireylerin mevcut yeteneklerini ortaya çıkarmaya; eleştirel düşünmeye, problem çözmeye, bilimsel düşünme gücünü geliştirmeye imkân verecek şekilde düzenlenmiştir.

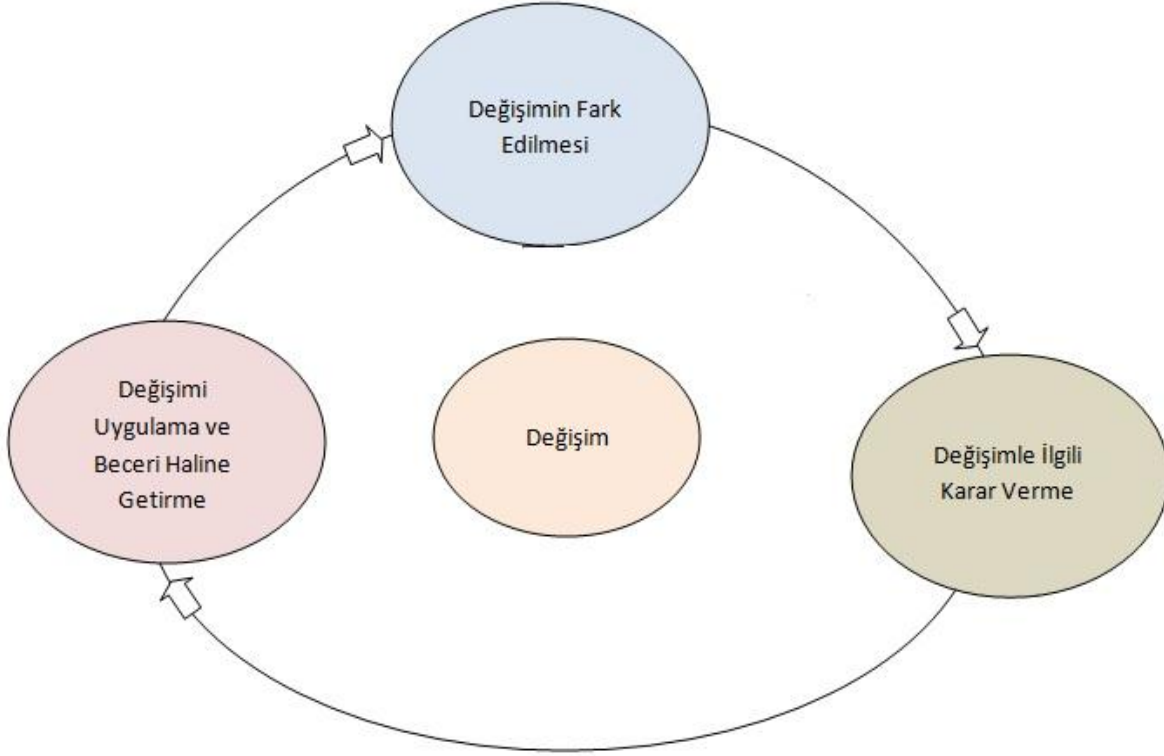
Eğitimde Fatih Projesi, içeriği ve donanımı bakımından eğitim alanında yeni bir paradigma değişimidir. Bu proje, bireylerde öğrenilen bilgilerin gerçek hayatla ilişkilendirilip, değerinin fark edilmesini sağlayacaktır.

Şekil 1: Yeni paradigma; öğrenci merkezde

2.2.1 Değişimin Süreçleri

Bireyler, gereksinimlerini karşılayamadıklarında değişim kaçınılmaz hale gelir. Bu durumda önemli olan değişimi yönetebilme becerisidir. Değişimi yönetmek, bilinen durumdan, koşulları büyük oranda belirlenmiş bir başka duruma geçmektir. Yaşamın her alanında olan değişme ve gelişmeler teknolojik araçların kullanımını gerekli kılmıştır. Etkili bir değişim yönetimi, vizyonu geniş, teknolojik donanıma sahip liderlerle mümkün olacaktır.

Değişim yönetiminde uygulama basamakları aşağıdaki gibidir:

1. Değişim sürecine liderlik etme,
2. Değişimin yönünü belirleme,
3. Değişime uygun ortam oluşturma,
4. Geçmiş deneyimlere meydan okuma,
5. Değişimin önünde engelleri kaldırma,
6. Ödüllendirme yoluyla değişimi sürdürülebilir kılma.

- Öğretmenin etkileşimli tahta kullanımına ilişkin tutumunu, değişim süreçlerini yukarıdaki döngüye göre açıklayınız.

.....

.....

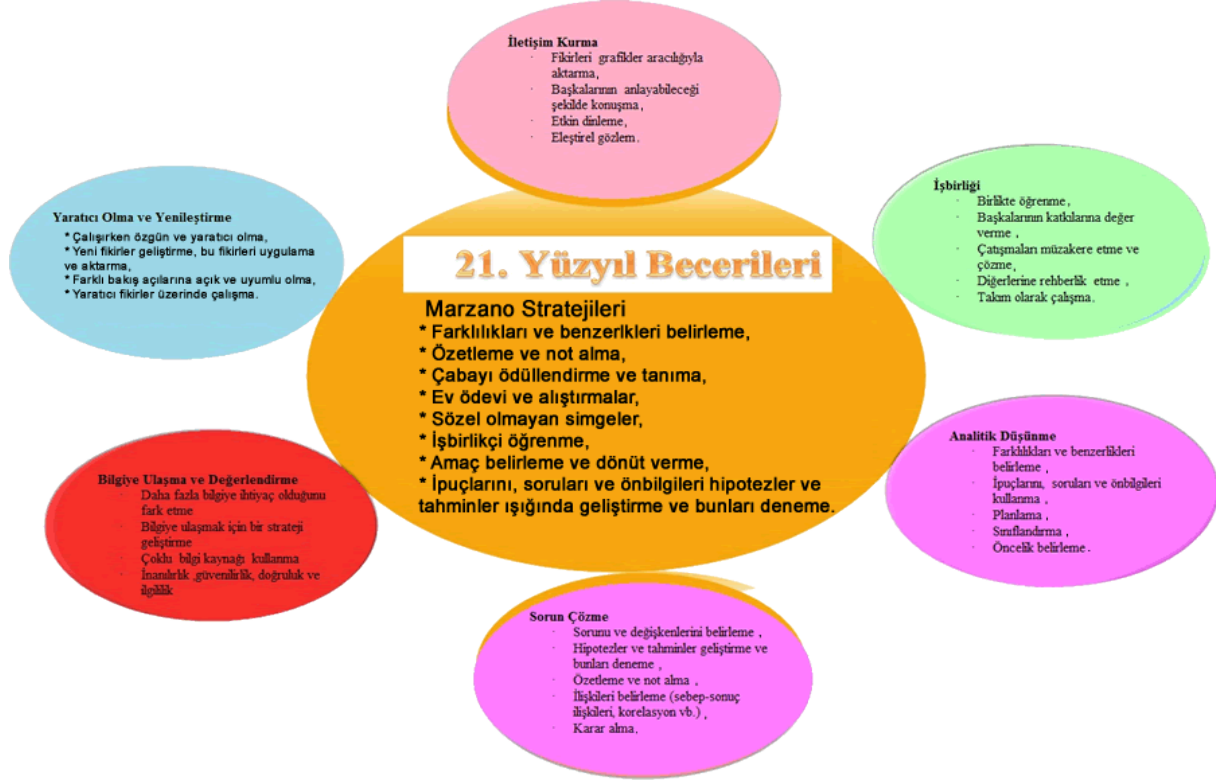
- Eğitimde Fatih Projesi kapsamında, okulda oluşacak değişimin işlem basamaklarını, bir eğitim lideri olarak yukarıdaki döngüye göre açıklayınız.

.....

.....

2.3. 21.Yüzyıl Becerileri: Dünyada ve Türkiye’de Durum

Gelişen ve değişen dünyamızda nitelikli, kendi kendine yetebilen, çok yönlü, kendisi ve toplumla barışık yeni bir insan profiline ihtiyaç duyulmaktadır. 21. yüzyıl becerileri; bu insan modelini yetiştirmeye yönelik çabaların sonucu olarak ortaya çıkan bir kavramdır.

Ülkemizde 21. yüzyıl becerileri; iyi insan, iyi vatandaş, meslek sahibi birey yetiştirmek için, dünyanın kullandığı ortak beceriler hedef alınarak, Türk Milli Eğitim Sistemi’nde yerini almıştır.

Türkiye’nin VII. ve VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planlarında; **21. yüzyılda Türk toplumunun insan profili**; “Düşünme, algılama ve problem çözme yeteneği gelişmiş, bilgiyi yaratıcı bir şekilde kullanabilen, bilgi çağı kimliğine uygun, bilim ve teknoloji üretimine yatkın, kendini tanımaktan ve açıklamaktan korkmayan bireyler ” olarak belirtilmektedir. Bu yüzyıldaki hızlı gelişmelerle, küreselleşmenin ve bilgi toplumunun getirdiği paradigmalara öğrenen profili değişmektedir.

21. Yüzyıl Becerileri;

- Üretkenlik ve Sorumluluk
- Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme Becerisi
- Yapıcı ve Yenilenme Becerisi
- Bilgi ve Medya Okur-yazarlığı
- Girişimcilik ve Öz-Yönelim
- İletişim ve İşbirliği - Esneklik ve Uyum
- Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler
- Liderlik

Öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini kazanmalarına yardımcı olmak için, teknolojiden nasıl yararlanıyorsunuz?

.....

.....

.....

.....

2.4. Çeşitli Öğrenme-Öğretme Kaynak ve Araçlarını İncelemek:

Eğitim- öğretimde öğrenmeyi kolaylaştırmak, yapılan çalışmaların kalıcılığını sağlamak için bazı teknik araçların varlığı üzerinde durulması kaçınılmazdır. İnternet servis sağlayıcıları erişilmesi zor olmaktan çıkmış, teknolojik olarak öğretmenlerin ve öğrencilerin hizmetine sunulmuştur. Kullanılacak olan yöntemlerin etkililiği ve kalıcılığı teknik boyuttaki çalışmaların tutarlılığına bağlıdır.

Eğitim öğretimin teknoloji ile bütünleşmesi nitelikli kuşakların yetişmesine katkı sağlayacaktır.

- Eğitim ortamlarında vazgeçemediğiniz teknolojik araçları (donanım-yazılım) sıralayınız.

- Kullandığınız teknolojik kavramlardan aklınıza gelenleri söyleyiniz.

- Değerlendirme sürecinde teknolojiyi nasıl kullanabiliriz?

2.5. Sosyal Medya: Dünyada ve Türkiye’de Durum

“Sosyal medya” en genel tanımı ile içeriğinin alıcıları tarafından oluşturulup, yine başka alıcıların kullanımına sunulduğu alandır. “Sosyal” kelimesi burada en az ikili bir iletişim ve etkileişimin tanımıdır. Sosyal medyanın en önemli özellikleri arasında, içeriğinin kişiler tarafından oluşturulmasının yanı sıra, paylaşımların özgür ve bir o kadar da kontrolsüz oluşu göze çarpmaktadır.

Günümüzde en çok kullanılan sosyal medya aracı-ülkemiz dâhil- “facebook” adı verilen sosyal paylaşım sitesidir. Üyelerine çeşitli paylaşımlar (yazı, video, resim, yorum...) yapma olanağı sunan facebook, bir anlamda kullanıcıların kendi düşüncelerini karşı taraftaki kullanıcılara hissettirme ya da empoze etmesinde önemli bir araçtır. Bu paylaşım organı aracılığıyla üyeler; beğenmedikleri haber, video, yayınlara anında olumsuz eleştiride bulunma, kişisel yorum yapma, kendisine hoş gelen bir yayını da takdir etme imkânına sahiptir. Bir anlamda kullanıcının kendini bulup keşfedip başkalarına gösterdiği bir platformdur.

Dünya genelinde 500 milyon, ülkemizde ise 24 milyon kullanıcı olduğu ve her geçen gün bu sayının önlenemez şekilde arttığı gözlemlenmiştir. Facebook bir ülke olsaydı Çin ve Hindistan’ın ardından, dili, ırkı, dini olmayan en büyük üçüncü ülke olurdu.

Web 2.0 teknolojisi ile giderek çoğalan ve yaygınlaşan sosyal medya araçları, iletişim ve etkileşimi üst düzeye çıkarma noktasında ciddi bir potansiyel güce sahiptir. Ülkemizde internet kullanımı, dünyadaki teknolojik gelişmelere paralel olarak her geçen yıl artan bir önem kazanmaktadır.

AMAÇLAR	TÜRKİYE %	KENT %	KIR %
e-posta gönderimi	72,8	73,9	66,9
Facebook, Twitter, Chat, MSN, Skype vb. kullanarak gerçek zamanlı yazışma	64,2	65,0	60,4
Çevrimiçi haber, gazete veya dergi okuma, haber indirme	58,8	58,8	58,9
Satınalma amaçlı mal ve hizmetler hakkında bilgi arama	55,7	55,7	45,6
Oyun, film, müzik, görüntü indirme veya oynatma	51,2	51,1	51,5
Sağlıkla ilgil bilgi arama	47,3	48,6	40,8
İnternet üzerinden telefonla/video ile görüşme	47,1	48,3	41,0
İnternet üzerinden radyo/televizyon izleme	41,1	42,1	36,1
Öğrenme amacıyla internete başvurma	37,1	38,1	32,1
İnternet bankacılığı	16,8	17,8	11,3
İş arama ya da iş başvurusu yapma	10,2	10,5	8,9
Hehangi bir konuda çevrimiçi eğitim alma	6,3	6,7	4,5
Kaynak: TUİK Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Anketi 2010			

Tablo 3: İnternetin Kullanım Amaçları (2010)

İnternet kullanım alışkanlıklarımızda sosyal ağların yeri ve kullanım alışkanlıklarımız aşağıdaki tabloda olduğu gibi sıralanmaktadır. Toplam Türk İnternet kullanıcısı olan 18,142,000 kişinin % 79.6'sı olan 14,443,000 kişi, Sosyal Ağlar kategorisinde yerini almış durumdadır. İnternet kullanıcılarının internette geçirdiği zaman sıralamasında ise Sosyal Ağlar, üst sıralarda yerini koruyarak internette geçirdiğimiz zamanın önemli bir kısmını kaplamaktadır.

Etkinlik	Harcanan Zamanın (%)
Toplam internet kullanımı	100.0%
Anlık mesajlaşma (MSN, Gtalk, vb..)	25.9%
Sosyal Ağlar (Facebook, Friend Feed, Twitter, Forum alanları, vb..)	9.9%
Oyun	6.9%
E-posta	4.6%
Haber/Bilgi	4.1%
Multimedya	2.7%
Arama	2.5%
Gazete	2.3%
Diğer	41.3%

Tablo 4: İnternette Harcanan Zamanların Etkinliklere Göre Dağılımı
(inet-tr.org.tr/inetconf14/bildiri/61.doc, 21.12.2011)

Artık toplumun büyük bir çoğunluğu internet kullanıyor ve hayatımızda sosyal medya önemli bir yer işgal ediyor. Ülkemizde birçok alanda sosyal ağların varlığı bireysel kullanıcılar ve çeşitli alanlarda faaliyet gösteren şirketler için önem arz etmektedir. Kullanılan sosyal ağların alanlarına bakıldığında; ülkemizde arkadaşlık ve çevre edinme için kullanılan sosyal ağlar başı çekmektedir. Arkadaşlık ve çevre edinme dışındaki kullanımlara örnek verilecek olursa; iş sosyal ağları, alış-veriş ağları, marka ağları sosyal medyanın ülkemizdeki kullanım alanları ile ilgili bize bilgi vermektedir.

2.5.1. Sosyal Medya ve Etkileri

“Sosyal Medya, cümlelerden resimlere, müziklerden videolara kadar uzanan ve teknolojiyi kullanarak çok çeşitli bir alanda interaktif bir paylaşım olanağı sağlayan yeni bir web terimidir.” (<http://www.wikipedia.org>)

Kaç yaşında olduğunuz ya da hangi kuşağa dâhil olduğunuzun hiçbir önemi yok. Günümüzde dünyayı saran bir “*sosyal medya*” olgusu var. Bu olguya sadece dinleyici ya da izleyici olarak katılıyorsak, kesin bir dil ile yeniliklere kapalı olduğumuz itirafı bir gerçek olarak kendini gösterecektir.

Sosyal medya kullanımı geniş kitlelerin sosyal taleplerine cevap vermektedir. Yeni iletişim ortamlarının gelişmesi, her kesimden bilgi iletişim teknolojilerine olan ilginin artması, sosyal medyanın gücünü arttırmakta, sosyalleşme kavramına da yeni bir boyut kazandırmaktadır. (Vural ve Bat, 2010)

Sosyal medya;

- Güncel ve hızlı olması,
- Yazılı medyaya göre daha kapsamlı olması,
- Etkileşimli olması,
- Kullanımının kolay olması, özellikleriyle geniş kitlelere ulaşmaktadır.

Sosyal medya araçları, günlük yaşamımızdaki önemiyle ve ulaştıkları kitleleri etkileme gücüyle, hayatımızda vazgeçilmez bir noktaya oturmuştur. Bundan yola çıkarak, aşağıdaki soruları inceleyiniz.

- Günlük hayatta sıklıkla kullanılan sosyal medya kullanım araçlarına örnekler veriniz.
.....
.....
.....
- Düünden bugüne sosyal medyadaki değişim ve bu değişimin toplumdaki etkileri nelerdir?
.....
.....
.....
- Sosyal medya/sosyal ağlar, eğitim- öğretim sürecini desteklemede nasıl kullanılabilir?
.....
.....
.....

2.6. İnternet Teknolojilerinin Bilinçli- Güvenli Kullanımı ve İnternet Etiği

Bilgiye erişim yanında, elde edilen bilginin kullanılması ve yeni bilginin üretilmesi konusunda internet teknolojileri çok çeşitli olanaklar sunmaktadır. Bu olanaklardan en üst düzeyde yararlanmak, kullanıcıların birtakım kurallara uymaları, uygulamaları ile sağlanabilir.

Öğrencilerin, internette gezinirken uygunsuz içeriklerle karşılaşmaması, amacına hizmet etmeyen sayfalarla zaman kaybetmemesi için, dersleriyle ilgili konularda nasıl araştırma yapacakları hakkında bilgilendirilmesi gerekir. Bunun için öğretmenler öğrencilerine araştırma konularıyla ilgili arama yöntemlerini (sözcük gruplarını tırnak içinde yazarak arama vb.) göstermeli, daha önce güvenliğini sınadığı web sayfalarına yönlendirmelidir. Ayrıca öğretmen, ulaştıkları web sayfalarındaki bilgileri aynen almadan, nasıl yorumlayıp kullanabilecekleri ve yararlandıkları kaynak/kaynakları belirtmeleri konusunda da öğrencilerini bilgilendirmelidir. Böylece, bilgiye ulaşma yanında, ulaşılan bilginin etik kurallar da dikkate alınarak nasıl kullanılacağı, bu bilgilerden nasıl yararlanabileceği ve yeni bilgileri nasıl üretilebileceği de öğrencilere kazandırılabilir.

Yeni neslin interneti kullanım amaçları; İnternette gezinme, sohbet (sohbet odaları, anlık ileti alma/gönderme), sosyal ağlar, dosya indirme/paylaşma, oyunlar ve sanal zorbalık olmak üzere altı başlık altında toplanabilir.

İnternette gezinme: İnternette gezinirken ziyaret edilen her sayfanın bilgilerinin tutulduğu küçük metin dosyaları oluşur. Bunlar çerez (cookie) lerdir. Uygun güvenlik önlemleri alınmadığında çerezler kötü niyetli kişiler tarafından internet kullanıcısının kişisel bilgilerini elde etmek için kullanılabilir. Böyle bir tehditten kaçınmak için, internet tarayıcısının güvenlik ayarları yapılmalıdır.

Sohbet (sohbet odaları, anlık ileti alma/gönderme): Sohbet odaları belirlenen bir konuda çok sayıda kişinin fikirlerini paylaştıkları ve kurallara uyulduğu takdirde bilgi edinmek, farklı bakış açıları kazanmak için yararlı ortamlardır. Bu ortamlardan yararlanabilmeleri ve güvende olabilmeleri için çocuk ve gençler kuralları tanımlanmış ve bir yöneticisi olan odalarda sohbeti tercih etmeleri konusunda yönlendirilmelidirler.

Sosyal ağlar: Çocukların yeni insanları tanıyabilecekleri ortamlar oyun alanları, spor takımları veya merkezleri ile sınırlı değildir. İnternet, yeni insanları tanımak için ortamlar sunar. Öte yandan dijital yerliler olarak adlandırılan çağımızın çocuklarının sanal ortamda sosyalleşebileceği ortamların başında sosyal ağlar (facebook, twitter, myspace, bloglar vb.) gelmektedir. Çocuklar ve gençler sosyal ağ siteleri sayesinde, dünyanın her yerinden arkadaşları ile iletişim kurabilirler.

E-posta: İnternetin kullanım amaçları arasında en yaygın olanlardan biri de, e-posta almak ve göndermektir. e-posta, öğrenciler tarafından da çeşitli şekillerde etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Aile üyeleri ve arkadaşlarıyla yazışmak, öğretmenleriyle iletişim kurmak e-posta kullanım amaçlarından sadece bazılarıdır. E-posta kullanırken sorunlarla karşılaşmamak için göz önünde bulundurulması gereken konular şu şekilde sıralanabilir:

Büyük-küçük harf ile en az bir rakam içeren şifreler kullanılması,

Şifrelerin kimseyle paylaşılmaması,

Tanınmayan kişilerden gelen e-postalardaki eklentilerinin açılmaması ve indirilmemesi,

İstenmeyen e-postaların yanıtlanmaması,

e-posta hesabından güvenli çıkış yapılması.

Dosya indirme/paylaşma: Dosya paylaşımı, internette kolayca elde edilebilen programlar aracılığıyla kullanıcıların diğer bilgisayarlara bağlanarak müzik dosyaları, filmler ve diğer programları kopyalamalarına izin verir. Bu şekilde indirilen/paylaşılan programlar bilgisayara virüs bulaşmasına neden olacağı için riskli olabilir. Ayrıca bu tür dosyaları indirirken, telif hakları yasası da göz önünde bulundurulmalıdır.

Oyunlar: Bilgisayar oyunları, çocuklar ve gençler için hoşça zaman geçirebilecekleri eğlenceli etkinliklerdir. Öte yandan, oynanan oyunun niteliği ve içeriği oyun oynayan çocuk ve gençlerin ruhsal durumlarını olumsuz yönde etkileyebilir. Bu nedenle, çocukların ve gençlerin oyun seçiminde dikkatli olunmalıdır.

Bir lider, öğrenme-öğretme süreçlerinde teknolojinin etkili ve verimli kullanımını özendirmeli, desteklemeli ve model olmalıdır. Ancak teknoloji kullanımı vizyonunu ve bu vizyonun yaygınlaşmasını desteklerken, teknolojinin bilinçli ve güvenli kullanımının önemi de göz ardı edilmemelidir.

Etik nedir?

.....
.....
.....

İnternetin günümüzde yaygın bir iletişim aracı olarak kullanılması, beraberinde dikkat edilmesi gereken bazı kuralları da beraberinde getirmektedir. İnternet üzerinde kabul edilebilir ya da edilemez davranışları tanımlayan kurallar, " *internet etiği* " olarak adlandırılır.

(<http://www.etik.gov.tr> kamu görevliler etik rehberi ilişimini inceleyiniz)

2.7. Okul Zorbalığı ve Siber Zorbalık

Okul, farklı çevrelerden ve kültürlerden, değişik alışkanlıkları ile gelen, çeşitli yaş gruplarındaki öğrencileri bir arada barındırmaktadır. Kimi zaman bu farklılıklar, çatışmaları beraberinde getirmektedir. Bir ya da birden çok öğrencinin, kendilerinden daha güçsüz öğrencileri kasıtlı ve sürekli olarak rahatsız etmesi ile sonuçlanan ve mağdurun kendisini koruyamayacak durumda olduğu saldırganlık türü okul zorbalığıdır. Bu saldırganlığın internet aracılığı ile yapılmasına "siber zorbalık" denir.

(<http://www.okuldasiddet.net/upresimler/ogretmen%20el%20kitabı.pdf>, 21.12.2011)

Okul lideri/yöneticileri siber zorbalık konusunda, öğrencilerini bilinçlendirmeli, internet kulüpleri kurmalı, okul gazetelerinde bu konuya yer vererek farkındalık yaratmalıdır. Okullarda alınacak önlemler ve bilinçlendirme çalışmaları teknoloji araçları ve internetin kullanımı konusunda, internet etiğinin yerleşmesinde büyük rol oynayacaktır.

2.8. Bilişim Suçları

Bilgisayar kullanımının yaygınlaşması ile birlikte siber suçların işlenme oranında ciddi bir artış görülmektedir. Hırsızlık, dolandırıcılık, soygun, terörizm, sabotaj ve kaçakçılık gibi suçlar, dijital ortama da taşınmıştır. Dijital ortamda işlenen bu tür suçlar "bilişim suçları" olarak adlandırılmıştır. İşlenen bilişim suçları, bulunduğunuz ağın durumuna göre; disiplin cezasından, işten çıkarılmaya, hesabın silinmesinden, hapse girmeye kadar cezalara neden olabilir. (www.bilisimterimleri.com) Bilişim suçları 155@iem.gov.tr adresine ve Cumhuriyet Başsavcılıklarına şikâyetle bulunarak ihbar edilebilir.

2.9. Telif Hakları

Telif hakkı, herhangi bir bilgi veya düşünce ürününün kullanılması ve yayınlanması ile ilgili hakların, yasalarla belirli kişilere verilmesidir. Kısaca, orijinal bir ürünün kopyalanmasına veya kullanılmasına izin verme hakkıdır. Telif hakkı, genellikle belli bir süre için geçerlidir. Sembolü çember içinde "©" harfidir, "©" harfi üzerinde bulunduğu üretimin telif haklarının korunduğunu belirtir ve İngilizce "copyright/" kelimesini ifade eder. Telif hakları 5846 Sayılı "Telif ve Sanat Eserleri Kanunu" ile korunmaktadır.

Dünya üzerinde güvenli internet kullanımı ile ilgili pek çok araştırma yapılmış, ilkeler belirlenmiştir. İnternet ortamında yayınlanan yayınların düzenlenmesi ve izlenmesi, bu yolla suç işlenmesini önlemek amacıyla 5651 Sayılı Kanunla düzenleme getirilmiş ve Telekomünikasyon Kurumu kurulmuştur. (www.tk.gov.tr). Bu konuda Milli Eğitim Bakanlığı 18.08.2004 tarihli 2004/61 sayılı genelge yayınlamıştır. Ayrıca www.meb.gov.tr adresinde "İnternet Etiği" başlıklı yazı ile belirtilmiştir.

Kaynak CD de yer alan genelge ve yazıları incelerken aşağıda bulunan soruları cevaplamaya çalışın. Cevaplarınızı daha sonra, tüm katılımcılarla paylaşacaksınız.

- İnternet ortamında başkalarının özel hayatlarını ihlal ederek; kişisel sınırlarına girmek, etik olarak nasıl değerlendirilebilir?

.....

.....

.....

.....

- Eğitim- öğretim yaşantınızı düşünerek, varsa şahit olduğunuz etik dışı davranışlara örnek veriniz. Bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

.....

.....

.....

.....

- Şahit olduğunuz siber zorbalıklar nelerdir?

.....

.....

.....

.....

- Siber zorbalığa maruz kalsaydınız ne hissederdiniz?

.....

.....

.....

.....

- Sizce eğitim lideri/yöneticisi olarak, bu konuda neler yapabilirsiniz?

.....

.....

.....

.....

- Çevrimiçi dünyada güvenli kalmak, yalanları yakalamak ve dürüst kalmak-siber vatandaşlık, siber tuzaklardan sakınma konularında neler yapabiliriz?

.....

.....

.....

.....

Özet

Bu bölümde, paradigma değişimi ve bu değişimin eğitim liderlerine yüklediği sorumluluklar hakkında bilgi sahibi oldunuz. 21. yüzyıl becerilerini tanıyıp, bu becerilerin neler olduğu konusunda bir fikir edindiniz. Son dönemde hızlı bir şekilde yaygınlaşan sosyal medya araçlarını tanıdınız. Okul zorbalığı, siber zorbalık ve bilişim suçları hakkında bilgi edindiniz.

Anahtar Soru

Eğitim liderleri, öğrencilere çağın gerektirdiği becerileri kazandırmak için; öğretmenlerin, öğrenme ve öğretme süreçlerinde teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanmalarını nasıl destekler?

Bunları Hatırlayınız:

- Hızla gelişen teknolojinin etkisiyle, eğitimde sürekli bir paradigma değişimi yaşanmaktadır. Bu nedenle değişimin eğitim liderleri tarafından etkili biçimde yönetilmesi gerekmektedir.
- Öğrencilerin, öğretim sürecinde aktif olarak yer almaları, 21. yüzyılın gerektirdiği becerileri kazanmaları, yaşam temelli öğrenme ve öğretme süreçlerinin gerçekleşmesini sağlayabilmek için, teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanmalıdırlar.
- Sosyal medya, eğitim- öğretim sürecinde doğru kullanıldığında etkin bir araç olabilir.
- Eğitim liderleri; siber zorbalık, okul zorbalığı ve bilişim suçları konularında kurumlarında farkındalık yaratır ve gerekli önlemleri alır.

BÖLÜM 3

Web 2.0 Araçlarını Anlamak

Bu bölümde, sosyal medya içeriğinde yer alan web 2.0 araçlarını anlayarak, var olan uygulamalar hakkında bilgi edinip; bu araçların önemini kavrayarak, bilinçli teknoloji kullanımını inceleyeceksiniz. Aynı zamanda, öğretmenlik uygulamalarını, öğrenci başarısını ve toplumsal işbirliğini geliştirerek, yeni teknolojiler hakkında bilgi edineceksiniz. Mevcut web 2.0 araçlarının, eğitim çalışmalarında nasıl kullanıldığını ve bu araçların bilgi ve iletişimi nasıl yaydığını keşfedeceksiniz.

Anahtar Soru

Eğitim liderleri, öğrencilere çağın gerektirdiği becerileri kazandırmak için; öğretmenlerin, öğrenme ve öğretme süreçlerinde teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanmalarını nasıl destekler?

Bölüm Soruları

- Topluluklarla iletişim kurabilmek ve öğrenme-öğretme süreçlerini geliştirebilmek için hangi web 2.0 araçları kullanılabilir?
- Web 2.0 araçlarından hangilerini, okulumuz ya da ilimiz/ilçemiz için uygulayabiliriz?
- Web 2.0 araçlarını, okulumuzun ya da ilimizin/ilçemizin teknoloji planlamasındaki çalışmalarında nasıl kullanabiliriz?
- Web 2.0 araçlarını, iletişimde etkin bir şekilde nasıl kullanabiliriz?

Bölüm Hedefleri

- Web 2.0 araçlarını tanımak,
- Web 2.0 araçlarının sunduğu fırsatları incelemek,
- Topluluklarla iletişim kurabilmek ve öğrenme-öğretme süreçlerini geliştirebilmek için, web 2.0 araçlarından hangilerinin kullanabileceğini keşfetmek,
- Bilginin yayılmasında ve paylaşılmasında Web 2.0 araçlarının nasıl kullanılacağını öğrenmek.

Yararlanılacak Kaynaklar

- Forum Sunumu
- İnternet Tarayıcı
- Kaynak CD
- Web 2.0 Araçları

1.1. Web 2.0 Araçlarını Öğrenmek

1.1.1. Web 2.0 Araçlarını Araştırma-Anlama

Fark yaratan okullar öğrencilerine, temel becerilerden daha fazlasını sağlar. Öğrenciler problem çözme, işbirliği yapma, teknolojiyi kullanma, açık iletişim kurma ve öz-yönelim becerileri ile fikri hür, vicdanı hür, eleştirel düşünceye sahip becerilere gereksinim duymaktadırlar. Değişime uyum sağlamış ve görsel-işitsel araçlarla donatılmış eğitim ortamlarına sahip, öğrencilerin sürekli değişen ihtiyaçlarını karşılayan kurum olmaya yönelik düzenlemeler yapmalıyız. Bu süreçte, öğrencinin kendisini ifade etmesi, bilgi ile yüklenen nesne konumundan, bilgiyi kullanan ve üreten özne konumuna çıkarılması esas alınmalıdır. Eğitim liderleri/yöneticileri, okulun değişen dünyaya ayak uydurmasını sağlamalıdır.

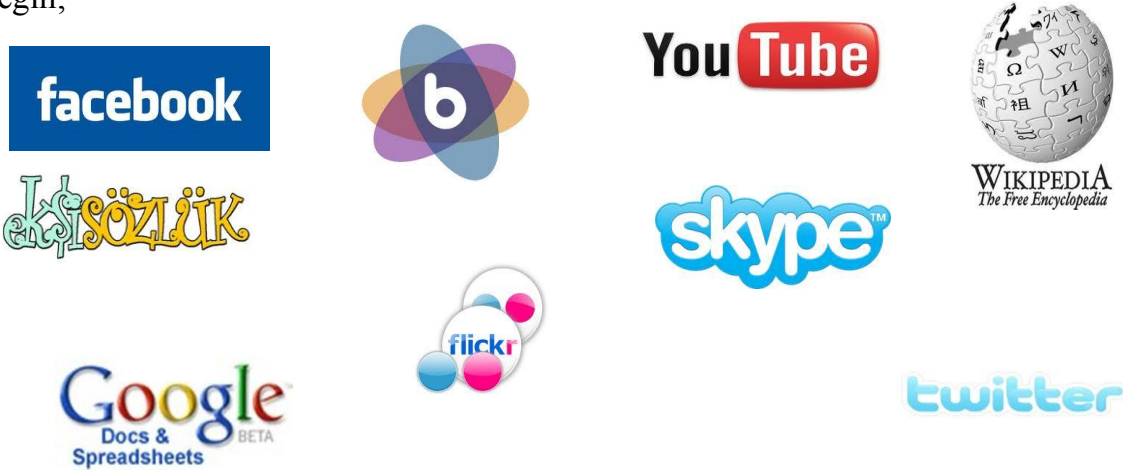
- Öğretmenlerin ve öğrencilerin, öğrenme ve öğretme süreçlerinde teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanmalarını sağlamak için ne tür çalışmalar yapıyorsunuz?

.....
.....
.....
.....

Web 2.0, kapsamlı bir sistemdir ve içinde birçok uygulamayı gerçekleştirmeyi sağlayan araçlar bulundurmaktadır. Eğitim liderleri, gelişen teknolojileri takip etmeli, örnek uygulamalar sunmalı, web 2.0 araçlarının kullanımını teşvik etmeli ve kullanımında öğretmenlerine destek olmalıdır.

Web 2.0, kullanıcıların teknik engellerle karşı karşıya kalmadan içerik paylaşmalarını, internetin sosyal etkileşim ve işbirliği potansiyellerinden yararlanmasını sağlamaktadır. Web2.0 “*Kullanıcı merkezli, kullanıcıların bir şeyler katmasıyla var olan ve kullanıcılarına hareket özgürlüğü ve kullanım kolaylığı sağlayan yeni nesil internet sistemi*” olarak tanımlanabilir (Ağırdan, 2010). Web 2.0 kullanıcıları, web okuru olmaktan çıkarak, web okur-yazarı haline gelmektedir. Web okur-yazarı olan kişiler, işbirlikli çalışmalar ile çevrimiçi ansiklopediler, günlükler veya topluluklar oluşturabilmektedir. Bu topluluklar, birbirlerini bilgilendirebilmekte, bilgi paylaşmakta, geri bildirim sağlamakta ve birlikte üretebilmektedirler. Web kullanıcıları teknik bilgiye ihtiyaç duymadan, dinamik web sayfası geliştirebilen kişiler haline gelmektedirler (Horzum, 2010, s.605).

Örneğin;

Birçok eğitimci ve öğrenci web 2.0 araçlarını tanımakta, sosyal ağ sitelerinde, sınıf içi ve sınıf dışı deneyimlerini geliştirmek için kullanmaktadır. Web 2.0 araçları bireylerin deneyimlerini paylaşmalarına, işbirliği yapmalarına ve daha kalıcı öğrenmelerini sağlamaktadır.

1.2. Varolan Uygulamaları Öğrenme

Web 2.0 Araçlarının Karşılaştırılması - Web Günlükleri, Wikiler ve İşbirliği Web Araçları;

Bu bölümde, web günlüklerini, wikileri ve işbirliği web araçlarını inceleyeceksiniz:

Web Günlükleri (Bloglar): Genellikle güncelden, eskiye doğru sıralanmış yazı ve yorumların yer aldığı, bilgi ve fikirlerin okuyucularla paylaşılması ve tartışılması amacıyla kullanılan web tabanlı bir yayındır. Bloglara yazılan yorumlar sayesinde, blog yazarı ve okuyucular arasında bir etkileşim oluşabildiği gibi, okuyucuların birbirleriyle fikir alışverişi yapmaları da sağlanabilir. Blog kayıtlarına resim, video ve kullanıcı anketi gibi çok çeşitli içerikler eklenebilir.

Wikiler: Wiki, ziyaretçilere üyelik gerektirmeden bazı içerikleri ekleme, düzeltme, silme ve değiştirmeye izin veren bir çeşit web sitesidir. Ayrıca, sayfalar arasında köprü kurmaya da yardım eder. Mevcut veriler ve bunların değiştirilmesi ile ilgili tartışmalar yapılabilmekte, bu tartışmalar ve değişikliklerin kaydı tutulabilmektedir. Bu işlem ve etkileşim kolaylığı, wikiyi yoğun yazarlık işbirliği için etkili bir araç haline getirmiştir (Karaman, Yıldırım & Kaban, 2008). Web günlükleri tek bir yazara aittir. Wikiler ise birden çok yazara, dinamik içeriğe, doğrusal olmayan ve çok sayfalı yapılandırmalara sahiptir.

İşbirliği web araçları: Belgelerin, işlem tablolarının ya da sunumların paylaşıldığı, internet erişimi olan ve paylaşımına izin verilen kişiler tarafından da düzenlenebildiği web araçlardır.

Aşağıdaki tablolar web günlüklerinin, wikilerin ve işbirliği web araçlarının sınıf ortamında kullanımı üzerine bilgiler sunmaktadır.

Web Günlükleri	
Kullanım Alanları	Bilgi ve fikirlerin okuyucularla paylaşılabilmesi ve tartışılabilmesi, yazılan yorumlar sayesinde yazarı ve okuyucuları arasında fikir alışverişinin yapılabilmesi vb...
Sınırlılıklar	<ul style="list-style-type: none"> ■ Etkileşimin yazılı iletişimle sınırlı olması, ■ İçeriklere herkesin ulaşılabilirliği, ■ Tema seçeneklerinin yetersiz olması, Tespit ettiğiniz sınırlılıkları ekleyiniz. ....
Uygulama Alanları	http://www.blogcu.com/ http://birgo.mynet.com/ http://blogspot.com/ <i>Bildiğiniz kaynakları ekleyiniz.</i> ....

Wikiler	
Kullanım Alanları	İçerik ekleme, düzeltme, silme ve değiştirmeye izin veren bir çeşit web sitesidir. Tartışmalar yapılabilmekte, tartışmaların ve değişikliklerin kaydı tutulabilmektedir. Yazarlık işbirliği için etkili bir araçtır.
Sınırlılıklar	<ul style="list-style-type: none"> ■ İçeriklerde istemediğiniz değişiklikler yapılabilmesi, ■ Kontrolsüz içerik eklenebilmesi, Tespit ettiğiniz sınırlılıkları ekleyiniz. ....
Uygulama Alanları	http://www.wikispaces.com http://wiki.zoho.com http://www.wik.is <i>Bildiğiniz kaynakları ekleyiniz.</i> ....

İşbirliği Web Araçları	
Kullanım Alanları	Belgelerin, işlem tablolarının ya da sunumların paylaşılabilirdiği, internet erişimi olan ve paylaşımına izin verilen kişiler tarafından düzenlenebildiği sitelerdir.
Sınırlılıklar	<ul style="list-style-type: none"> ■ Çevrimiçi yaratılan dosyaları, çevrimdışı görebilmek için çoğunlukla özel yazılımlar gerektirmesi, ■ Paylaşımların farklı formatlara dönüştürülmesinde veri kaybına neden olması, ■ İçeriklerde istemediğiniz değişiklikler yapılabilmesi. Tespit ettiğiniz sınırlılıkları ekleyiniz. ....
Uygulama Alanları	http://docs.google.com http://skydrive.live.com <i>Bildiğiniz kaynakları ekleyiniz.</i> ....

Eğitimciler tarafından kullanılan diğer web 2.0 araçları şunlardır:

Sosyal Ağ Araçları: Bireylerin paylaşmak istediklerini, anlık olarak ve çok sayıda kişiye ulaştırmalarını sağlar. (www.diigo.com, www.facebook.com ve www.delicious.com, www.twitter.com, https://plus.google.com bu tür araçlara örnektir)

Bildiğiniz örnekleri yazınız.

.....
.....
.....

Materyal Arşivleme ve Paylaşım Siteleri: Farklı kullanıcıların aynı etiketi taşıyan kaynakları birbiriyle ilişkilendirerek, sosyal paylaşım yoluyla yeni kaynaklara ulaşmalarını sağlar. Eğitimcilerin, öğrencilerin, görüntülerin ses ya da videoların posta ile gönderilmesi, saklanması ve paylaşmasına izin verir. (www.flickr.com ve www.youtube.com, http://docs.google.com, http://wiki.zoho.com, http://www.blogcu.com, www.ted.com, depo.mynet.com, https://skydrive.live.com, http://www.slideshare.net bu tür araçlara örnektir)

Bildiğiniz örnekleri yazınız.

.....
.....
.....

Podcast (Oynatıcı Yayın Aboneliği): Eğitimcilerin ve öğrencilerin düzenli olarak güncellenen ses ve video içeriklerini kolayca takip edebildikleri, kullanıcıların belirlediği konularda bilgi akışlarına erişmelerine imkân sunar (Karaman, vd. , 2008).

(<http://www.trt.net.tr/wwwtrt/podcasting.aspx> , <http://www.wiziq.com> bu tür araçlara örnektir.)

Bildiğiniz örnekleri yazınız

.....
.....
.....

RSS: Standart xml formatı olarak bilinen RSS (Rich Site Summary), son kullanıcıların veri akışının kolaylıkla takip edilmesini sağlamak için tasarlanmıştır. Teknik olarak bir xml dosyasının oluşturulması ve bu dosyadan verilerin okunması şeklinde işler. RSS teknolojisi web sayfaları için erişilebilir içerik özet listesi oluşturur. Bu özelliği ile RSS sürekli yenilenen bilgiyi yönetmenin iyi bir yöntemidir. RSS geleneksel web teknolojilerinin kullanım mantığı olan kullanıcının, veriye gitmesini değiştirerek, verinin kullanıcıya gitmesini sağlamak ve bu nedenle veri akış uygulanması olarak nitelendirilmektedir. RSS’ler haber yayını, duyurular vb. bilgilerin sunulduğu, web sayfalarında kullanıldığı gibi, blog ve podcast gibi birçok web 2.0 uygulaması içerisinde de kullanılmaktadır (Karaman, vd. , 2008).

(<http://www.google.com.tr/reader> bu tür araçlara örnektir.)

Bildiğiniz örnekleri yazınız

.....
.....
.....

Yukarıda adı geçen örnek uygulamaların dışında, benzer özellikler taşıyan çok sayıda web 2.0 aracı bulunmaktadır. Ayrıca bu örnek uygulamalar, gelişen teknolojide yaşanan hızlı değişime paralel olarak kendisini güncellemektedir.

“Web teknolojilerindeki gelişim, hayal gücünüzle sınırlıdır.”

1.3. Web 2.0 Araçlarını Belirleme ve Uygulama

Web 2.0 araçları, eğitim- öğretim çalışmalarında öğretmenlerin, öğrencileriyle etkin iletişim kurmalarında kolaylıkla kullanabilecekleri araçlardır. Bu sayede öğretmenlerimiz, bitirilen bir tema ile ilgili olarak öğrencilerinden geri bildirim almasını sağlayacağı bir blog uygulamasıyla öğrendiklerini yazmalarını isteyebilir. Öğrencilerinin tema ile ilgili kazanımları ne ölçüde aldıklarını gözlemleyebilir.

Eğitim liderleri de, yönetim süreçlerinde web 2.0 uygulamalarını etkin bir şekilde kullanma olanağına sahiptir. Örnek olarak okul stratejik planın oluşturulmasına kaynak olacak verilerin sağlıklı oluşabilmesi, olumlu bir kurum ikliminin oluşabilmesi, katılımcıların

görüşlerini almak amacıyla blog oluşturulması, okulda yapılmış ve yapılacak çalışmaları tanıtan wiki uygulamaları verilebilir.

İçerikten çok hangi araçların nasıl kullanıldığına odaklanıp, aşağıda belirtilen konularla ilgili web sitesi örneklerini araştırarak yazınız ve tüm katılımcılarla paylaşınız:

- Aileler ve çalışanlarla iletişime odaklanan bir ilköğretim okulu web sitesi:

.....
.....

- Öğretmenlerin ve öğrencilerin web içeriklerinin yayınladığı bir okulun web sitesi:

.....
.....

- Eğitimciler için çevrimiçi mesleki gelişim sitesi:

.....
.....

Aşağıda yer alan soruları cevaplayınız. Cevaplarınızı daha sonra tüm katılımcılarla paylaşınız:

- Okulunuzda/ilçenizde/ilinizde teknolojinin eğitimde etkin bir araç olarak kullanıldığı uygulamalar nelerdir?

.....
.....
.....
.....

- Bu etkinlik öncesi bilgi sahibi olduğunuz web 2.0 araçlarını okulunuzda/ilçenizde/ilinizde nasıl kullanabilirsiniz?

.....
.....
.....
.....
.....

- Web 2.0 araçlarının etkin bir araç olarak kullanılmasına yönelik, çevrenizdekileri desteklerken ve teşvik ederken ne tür zorluklarla karşılaşabilirsiniz?

.....
.....
.....
.....

- Eğitim liderleri teknolojiiden etkin bir araç olarak yararlanma konusunda ne gibi çalışmalar yapmalı ve nelere dikkat etmelidir?

.....
.....
.....
.....

Buraya kadar web 2.0 araçları hakkında bilgi edindiniz. Bunların eğitim- öğretim süreçlerine nasıl entegre edebileceğinizi tartıştınız. Bu noktadan yola çıkarak, okulunuzun/ilçenizin/ilinizin sorunlarını, gereksinimlerini ve çalışma biçimini göz önüne aldığınızda, web 2.0 araçlarını etkin bir şekilde yaygınlaştırmak için kendinize ne tür hedefler koyarsınız?

.....
.....
.....

1.4. Web Teknolojileri ve Örnek Uygulamalar

Eğitimciler, yeni keşfettikleri web 2.0 araçlarıyla karşılaştıklarında “Nasıl ve hangisinden başlasam?” şeklinde bir kararsızlık yaşamaktadır. Bunun çözümü, en kolay ve yaygın olarak kullanılanı seçmek ve kullanmak olmalıdır. Buna en iyi örnek ise Google Dokümanlardır. Bu araç, ücretsiz bir uygulama olduğu gibi çok sık kullandığımız ofis yazılımlarına uyumlu çalışan uygulamaları içermektedir. İnternet bağlantısı olan herhangi bir bilgisayar aracılığıyla word, excel vb. ofis yazılımlarını kolay bir şekilde kullanımınıza sunan, ürettiğiniz veya yüklediğiniz içerikleri güvenli bir şekilde saklamanızı sağlayan bir uygulamadır.

Bu etkinlik içerisinde yapacağınız uygulamayla, Google dokümanlarında, çevrimiçi işbirliğinin ne kadar basit ve kullanışlı olduğu konusunda deneyim kazanacaksınız. Bu uygulama da sizinle paylaşılan excel formatında bir elektronik tabloya erişecek, diğer katılımcılarla aynı anda ve aynı belge üzerinde işlem yapacaksınız. Bu tabloya içerik ekleyecek, çıkarabilecek, diğer katılımcıların yazdıklarını okuyabilecek, hatta çevrimiçi olan bir kişiye yazdıkları hakkında yorum yapabileceksiniz. Etkinliğin sonunda yaptığınız bu uygulama ve buna benzer işbirliği araçlarını, günlük yaşamınızda nasıl kullanabileceğinizi düşününüz?

Etkinlik uygulaması ile ilgili kaynak CD içerisinde yer alan Google docs. kullanım videosunu izleyiniz.

1. Adım: Google Dokümanlarında oturumu açın (<http://docs.google.com>).

NOT: Eğitim görevliniz Google Dokümanlarında bir işlem tablosu oluşturup, hepinize erişme ve düzenleme hakkı vermiş olmalıdır. Erişimde bir sorun yaşıyorsanız, lütfen rehberinize danışınız.

2. Adım: Teknoloji ve Liderlik Forumu Çevrimiçi İşbirliği Araçları işlem tablosunu açınız

+Lider Gmail Takvim **Dokümanlar** Fotoğraflar Sites Web Daha fazla -

Lider müdürler 0 Paylaş...

Google

Ana Sayfa x

Dokümanlar

Sırala

OLUŞTUR

Ana Sayfa

Yıldızlı

Sahip olduğunlar

Tüm öğeler

Çöp Kutusu

Koleksiyonlanım

Koleksiyon yok

Benimle paylaşılan koleksiyon

BAŞLIK	SAHİBİ	SON DEĞİŞTİRİLMİ
Teknoloji ve Liderlik Forumu Çevrimiçi İşbirliği Paylaşılan	Turan Şen	21:27 ben
TLF Uyum Dönemi eposta 3.doc Paylaşılan	ben	01:06 deniz karabacak
TLF Uyum Dönemi eposta 2.doc Paylaşılan	ben	01:02 deniz karabacak
TLF Uyum Dönemi eposta 1.doc Paylaşılan	ben	00:57 deniz karabacak
liderlik forumu pilot liste Paylaşılan	ben	23 Kas Turan Şen
MERSİN Paylaşılan	ben	24 Eki Veyisel Ağın
Çiğli 1 katılımcı google doküman Paylaşılan	ben	05 Eki ben

Google Dokümanlar özellikleri hakkında daha fazla bilgi edinmek için <https://docs.google.com/support/tklayınız>.

3. Adım: Bölümde paylaşılan ya da kendi bildiğiniz web 2.0 araçlarından birini seçin ve bu aracın nasıl kullanılabileceğini kısaca bu işlem tablosunun bir satırında tanıttın. Buraya ilgili araca nasıl ulaşılabileceğinizi ve varsa web yazmayı unutmayın.

+Lider Gmail Takvim **Dokümanlar** Fotoğraflar Sites Web Daha fazla -

Teknoloji ve Liderlik Forumu Çevrimiçi İşbirliği ☆

Dosya Düzenle Görüntüle Ekle Biçim Veri Araçlar Yardım Son düzenleme 7 dakika önce lidermudurler tarafından yapıldı

fx

SN	A	B	C	D	E
1	SN	Katılımcı Adı-Soyadı	Tanıtacağı Araç	Öğrenme-Öğretme Sürecinde Uygulama Alanı	
2	1				
3	2				
4	3				
5	4				
6	5				
7	6				
8	7				
9	8				
10	9				

Diğer Web 2.0 araçlarından öğrenme öğretme sürecinde ve yönetsel süreçlerde nasıl yararlanılabileceğine ilişkin görüşlerinizi yukarıdaki işlem tablosu üzerinde açıklayınız.

Özet

Bu bölümde, web 2.0 araçlarını ve uygulamaları eğitimde etkin olarak kullanılabileceğini öğrendiniz. Ayrıca bu araçları okulunuzda/ilçenizde/ilinizde nasıl verimli kullanabileceğinize ilişkin düşünme fırsatı yakaladınız.

Anahtar Soru

Eğitim liderleri, öğrencilere çağın gerektirdiği becerileri kazandırmak için; öğretmenlerin, öğrenme ve öğretme süreçlerinde teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanmalarını nasıl destekler?

Bunları Hatırlayınız:

- Web 2.0 araçları, internetin okunan ve aynı zamanda yazılan sürümüdür. Web 2.0 araçları sayesinde her kullanıcı web içeriği üreterek yayınlama olanağı kazanmıştır.
- Bloglar, wikiler ve çevrimiçi işbirliği araçları, öğretmenlerin öğrencileriyle, eğitim liderlerinin okulun tüm paydaşlarıyla işbirliği içerisinde çalışmalar yapmasına, kurumlarında yaptıkları çalışmaları internet ortamında tüm ilgililerle paylaşımlarını sağlayan uygulamalardır.
- Web 2.0 araçları; eğitim liderlerinin, öğretmenlerin, öğrencilerin, velilerin web tarayıcısı dışında özel yazılıma gerek duymadan, ayrıntılı programlama becerileri olmaksızın, eğitim uygulamalarına ilişkin görüş bildirmelerine ve katkı sağlamalarına fırsat sunan teknolojilerdir.
- Liderlere, öğrencilere, öğretmenlere, velilere kurum çalışmalarıyla ilgili bilgilerin ve haberlerin paylaşılması için web günlükleri, wikiler ve çevrimiçi işbirliği araçlarından yararlanabilirler.
- Web 2.0 uygulamaları, kullanımı basit, işlevsel ve iletişim olanaklarını hayallerinizle sınırlı tutan teknolojilerdir.

Bölüm 4

Liderlik Davranış ve Standartlarının İncelenmesi

Bu bölümde, öğrenme-öğretme süreçlerinde teknolojiden yararlanmada, liderlerin oynadığı yaşamsal rolü inceleyeceksiniz. Teknolojinin bilinçli ve güvenli kullanımının önemi, gerekliliği üzerinde tartışacak görüşlerinizi paylaşacaksınız. Öğretmenlerin öğretim, öğrencilerin öğrenme süreçlerini desteklemede teknolojinin gücünden yararlanmaya yönelik stratejileri keşfederken, ISTE Temel Koşulları ve NETS-A' yı (Liderler/Yöneticiler için Ulusal Eğitim Teknoloji Standartları'nı) inceleyecek, eğitimde teknolojik araçların idealize edilmesi ve kullanımı hakkındaki görüşlerinizi paylaşacak ve bunların eğitim sistemine olan etkilerini tartışacaksınız.

Anahtar Soru

Eğitim liderleri, öğrencilere çağın gerektirdiği becerileri kazandırmak için; öğretmenlerin, öğrenme ve öğretme süreçlerinde teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanmalarını nasıl destekler?

Bölüm Soruları

- Eğitim liderleri, eğitim ortamlarının geliştirilmesi amacı ile bilinçli ve güvenli internet kullanımı için okulun paydaşlarına nasıl yardımcı olabilirler?
- Ülkemizin gelecekte ihtiyaç duyduğu vatandaş profili nasıl olmalıdır?
- İhtiyaç duyulan bireyler hangi standartlara göre yetiştirilecek, bu standartların oluşturulmasında eğitim liderlerinin rolü ne olacaktır?
- Eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin Ulusal Standartlar eğitim süreçlerini sürdürmede nasıl yardımcı olabilir?
- Milli Eğitim Bakanlığına bağlı tüm okul ve kurumların çağdaş eğitime uygun ve modern bir yapıya kavuşturulması için neler yapılabilir?

Bölüm Hedefleri:

- Eğitim kurumları hizmet ve uygulamalarının, alanları, süreçleri ve sonuçları itibarıyla MEB politikalarına, çocuk haklarına, çocukların ve gençlerin yararına minimum düzeyde değerlendirme sağlamaya ve geliştirmeye yönelik beklenen hedefler, durumlar ve temel ölçütleri oluşturmak (İlköğretim Kurum Standartları Yönergesi).
- ISTE Yönetici Standartlarını inceleyerek, Teknoloji Liderliği davranışlarının oluşmasında katkı sağlamak.
- Kaynakları verimli kullanarak, yatırım projeleri/planları hazırlamak, idealize etmek ve uygulamak.

Yararlanılacak Kaynaklar

- Forum sunumu
- Görsel Multimedya Araçları
- Çalışma Kağıtları
- Kaynak CD

4.1. Dünyada ve Türkiye’de Standart Kavramı ve Eğitimde Uygulamaları

Standart, bir şeyler yapmak için üzerinde anlaşılmış ve tekrarlanabilir yoldur. “Standart, teknik özellikler içeren ya da kesin kriterler ile tasarlanmış tutarlı kurallar, kılavuzluk bilgileri veya tanımlamalar içeren basılı bir dokümandır. Standartlar, kullandığımız birçok eşyanın ya da hizmetin etkinliğini ve güvenilirliğini artırmak ve hayatı kolaylaştırmak için hazırlanırlar. Genel uygulamaları değil, üzerinde anlaşılmış en iyi uygulamaları tarif eder. Standartlar, konusunda uzman kişilerin bir araya gelmesiyle oluşturulur. Her standart kolektif bir çalışmanın ürünüdür. Kamu kurumları, üretici komiteleri, kullanıcılar, araştırma kurumları, , tüketiciler bir araya gelerek teknolojinin ve sosyal hayatın ihtiyaçlarına en iyi cevabı verebilecek uygulamaları bir araya getirirler. Bu uygulamalarla bir taslak oluştururlar. Bazı durumlarda yasalar, uygunluğun sağlanabilmesi için standartları referans olarak gösterebilir ve zorunlu tutabilir.” (www.bsi-turkey.com.tr/ ,19.12.2011)

- Eğitimde standart sağlanabilir mi?

.....
.....

- Türkiye’de ve dünyada standartların eğitimde uygulama alanlarının olup-olmadığı, varsa uygulama alanlarının öğrencilerimize eğitim- öğretim alanında, istendik davranışları kazandırmada ne derece yeterli olduğu konusunda düşüncelerinizi yazınız.

.....
.....

MEB ve UNICEF işbirliği ile 2003 yılında ilköğretim okullarında Çocuk Dostu Okul (ÇDO) çalışmaları başlatılmıştır. Bu kapsamda ilköğretim okulu yönetim ve eğitim personeline hak tabanlı eğitim kapasitesi geliştirme ve bunu destekleyen okul mekanizmaları kurmaya, bunların destekleyici eğitim ve dokümanlarını sağlamaya ilişkin bir dizi çalışma yürütülmüştür. Yine MEB ve UNICEF’ in işbirliği ile ÇDO çalışmalarının çerçeve ve kapasitesi genişletilerek İKS geliştirme sürecine dönüştürülmüştür.(İlköğretim Kurum Standartları Yönergesi)

4.2. Eğitim Teknolojisi Yatırımları: İdealize Etme, Planlama, Uygulama ve Örnekler

Öğrenme-öğretme süreçlerinde teknolojinin etkili ve verimli kullanımını özendirmeli, desteklemeli ve model olmalısınız. Bu süreçte eğitim teknolojisine yapılan yatırımlar önemli bir yer tutmaktadır.

- Eğitim Teknolojisi yatırımları neler olabilir? Yazınız.

.....
.....

- Eğitim teknolojisi yatırımları için mevcut kaynaklar nelerdir? Nerelerden karşılanabilir?

.....

.....

4.2.1. Kaynakların Temini, İdealize Edilmesi ve Kullanımı

Okulun- Kurumun amaç ve hedeflerine yönelik stratejiler doğrultusunda gerçekleştirilecek faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacı, planlama aşamasında belirlenir. Her bir faaliyet-proje belirli bir hedefe yönelik olmalıdır. Herhangi bir hedefle ilişkisi kurulamayan faaliyetlere- projelere yer verilmemelidir (oyegm.meb.gov.tr/bütçe/2011/kilavuz.htm, 21.12.2011).

- Okul-kurum kaynaklarını etkin kullanmada eğitim liderinin rolü nedir?

.....

.....

.....

- İdealize nedir? Kaynakların idealize edilmesi ile ilgili düşüncelerinizi belirtiniz.

.....

.....

.....

- Bilişim teknolojilerini kullanarak, öğrenci merkezli ve proje tabanlı eğitimi sağlamak amacıyla; stratejik planlar hazırlamak, yatırım projeleri oluşturmak, idealize etmek ve uygulamak için neler yapılabilir?

.....

.....

.....

- Eğitim teknolojisi yatırımlarını idealize etme ve amaca uygun kullanma konularında, okul-kurum politikalarının oluşturulması aşamasında dikkat edilmesi gerekenler nelerdir?

.....

.....

.....

Okul-Kurum Yatırım - İdealize Etme ve Uygulama Planı

Okul-Kurum Yatırım - İdealize Etme ve Uygulama Planı							
Planlanan ve uygulanacak proje-Yatırım Adı	Uygulanacak Eğitim öğretim yılı	Yatırımın Yaklaşık Maliyeti	Gerçekleşme süresi	O yıl bütçeden ayrılan pay	Yapılacak İşlemler	Kullanım-Bakım-Onarım-İşletme Giderleri	Değerlendirme

Eğitim teknolojisine yapılan yatırımın, uygulanma süreci ve takibi önemli bir yer tutmaktadır. Yatırımlar, mutlaka belirli bir plan dâhilinde yapılmalı ve süreç içerisinde izlenerek değerlendirilmelidir. **İzleme**; plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesi ve raporlanması, **değerlendirmesi** ise; uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesi, söz konusu hedeflerin tutarlılık ve uygunluğunun analizidir.

Eğitim Teknolojileri Yatırımına Örnek Proje:

<http://fatihprojesi.meb.gov.tr/site/>

4.3. ISTE Standartlarını Gözden Geçirmek

Lider-yönetici, öğrenme-öğretme süreçlerinde teknolojinin etkili ve verimli kullanımını özendirmeli, desteklemeli ve model olmalıdır. Tutarlı biçimde bu işlevleri yerine getirmeli, öğretmenlerin derslerini daha etkili yürütmeleri ve öğrencilerin kalıcı öğrenmeleri noktasında etkili olmalıdır.

Teknolojinin öğrenme-öğretme süreçlerinde etkili kullanımı konusunda öncülük etmek için yardımcı olacak çeşitli standartlar Uluslararası Eğitim Teknolojisi Topluluğu (ISTE) tarafından geliştirilmiştir. (www.iste.org)

4.3.1. Uluslararası Eğitim Teknolojisi Topluluğu (ISTE) tarafından yöneticiler için belirlenen standartların incelenmesi.

ISTE NETS-A –Liderler-Yöneticiler için Ulusal Eğitim Teknoloji Standartları

ISTE NETS-A –Liderler-Yöneticiler için Ulusal Eğitim Teknoloji Standartlarını incelediniz. Öğrencilerin kalıcı öğrenmelerini desteklemek için, teknoloji kullanımına yönelik liderlik davranışlarından sizce önem sırasına göre 5 (beş) tanesini yazınız:

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

Yukarıdaki çalışmalar çerçevesinde aşağıdaki soruları cevaplandırınız.

- Eğitim liderleri kaynakları verimli kullanarak, eğitim sistemini sürekli geliştirmek ve eğitim kalitesini yükseltmek için neler yapmalıdır?

.....
.....

- ISTE Yönetici Standartları çerçevesi içinde, kurumun etkinliği nasıl artırılabilir?

.....
.....

- Ülkemizde uygulanacak olan standartlar, dünyada uygulanmakta olan standartlarla benzerlik göstermeli mi? Farklılıklar neler olmalı?

.....
.....

Özet

Bu bölümde, öğrenme-öğretme süreçlerinde etkili teknoloji kullanımı konusunda liderlerin-yöneticilerin oynadığı önemli rolü incelediniz. ISTE Temel Koşullarını ve NETS-A standartlarının yanı sıra kendi deneyimlerinizi paylaştınız. Eğitim teknolojisi yatırımlarının idealize edilmesi, planlanması ve uygulanması üzerinde tartışarak örnek uygulamaları incelediniz.

Anahtar Soru

Eğitim liderleri, öğrencilere çağın gerektirdiği becerileri kazandırmak için; öğretmenlerin, öğrenme ve öğretme süreçlerinde teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanmalarını nasıl destekler?

Bunları Hatırlayınız:

- Derslerde teknoloji kullanıldığı durumlarda liderlerin-yöneticilerin liderlik davranışları, öğrencilerin başarısı üzerinde etkilidir.
- ISTE NETS-A standartları ve performans belirleyicileri, liderlerin-yöneticilerin teknoloji kullanımı konusunda sahip olması gereken temel bilgilerini ve becerilerini tanımlar.
- Liderler-yöneticiler, okullarda teknolojinin nasıl kullanıldığını belirlemede önemli rol oynarlar.
- Liderlerin-yöneticilerin öğrenme-öğretme süreçlerinde, teknoloji kullanımı konusunda model olmaları, öğretmenlerin öğretim süreçlerini yönetmelerinde, öğrencilerin başarılı olmalarında olumlu etkilere sahiptir.
- ISTE Temel Koşulları, öğretmenlerin öğretim süreçlerini etkili yönetmelerinde, öğrencilerin başarılı olmalarında liderlere-yöneticilere yardımcı olur.

BÖLÜM 5

Teknoloji Çalışma Planı Oluşturmak

Eğitim lideri olarak, belirlediğiniz hedeflere ulaşabilmek için, adımları iyi belirlenmiş gerçekçi bir çalışma planına sahip olmanız gerekmektedir.

Bu bölüm, çalışma planınızı oluşturmanız ve teknoloji liderliği standartlarına ulaşmanız için size yardımcı olacaktır. Eğitim lideri, öncelikle kurumunun hazır bulunuşluk düzeyini belirlemeli, ihtiyaçlar doğrultusunda teknolojiyi, eğitim programının her alanına dâhil etmelidir. Bu sayede, öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini gerçekleştirmelerine yardımcı olabilir.

Hazırlanan çalışma planı, aynı zamanda dinamik bir yapıya sahip olmalı, mevcut durum ve uygulama sonuçlarından alınan geri bildirimlerle, ulaşılacak hedefler doğrultusunda güncellenmelidir.

Anahtar Soru

Eğitim liderleri, öğrencilere çağın gerektirdiği becerileri kazandırmak için; öğretmenlerin, öğrenme ve öğretme süreçlerinde teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanmalarını nasıl destekler?

Bölüm Soruları:

- Okulun- kurumun Teknoloji Çalışma Planı açısından hazır bulunuşluk düzeyi nedir?
- Eğitim ortamlarında teknolojiden etkili ve verimli biçimde yararlanmak için neler yapılabilir?
- 21. yüzyılda her okul-kurumda Teknoloji Çalışma Planı neden olmalıdır?
- Yakın, orta ve uzun vadede hangi liderlik davranışları sergilenir?

Bölüm Hedefleri

- Teknoloji Çalışma Planı Şablonu' nu incelemek.
- Uygulanabilir ve sürdürülebilir bir çalışma planının bileşenlerini tartışmak.
- Teknoloji Çalışma Planı yapmak.

Yararlanılacak Kaynaklar

- Kaynak CD (Teknoloji Çalışma Planı ve Teknoloji Planı örnekleri.)

5.1. Teknoloji Çalışma Planı

Bu aşamada eğitim ortamlarınızda uygulayacağınız işlevsel bir Teknoloji Çalışma Planı oluşturacaksınız. Bunun için aşağıdaki adımları izleyiniz.

5.1.1. Teknoloji Çalışma Planı Şablonu' nu Gözden Geçirmek

Teknoloji Çalışma Planı'nın oluşturulması için, öncelikle planlanan süreçte teknoloji kullanımını teşvik etmek, yaygınlaştırmak ve desteklemek için hangi tür çalışmalar yapacağınızı düşünmelisiniz. Bu çalışma, teknolojiden yararlanmanızı, daha kısa sürede gerçekleştirmenizi sağlayacaktır.

Teknoloji Çalışma Planı Şablonu'nu kullanarak, planlarınızı oluşturmaya başlamadan önce aşağıdaki soruların cevaplarını düşünün:

- Okulunuzda ya da ilinizde-ilçenizde en çok hangi “Bilgi İletişim Araçları” kullanılmaktadır? Neden?
.....
.....
- Öğrenme-öğretme süreçlerinde teknolojiden yararlanma konusunda öncelikleriniz nelerdir? Neden?
.....
.....
- Yönetim sürecinde, teknolojiden yararlanma konusunda öncelikleriniz nelerdir? Neden?
.....
.....
- Eğitim liderleri; öğretmenlere, öğrenme-öğretme süreçlerinde teknolojiden yararlanma ve mesleki gelişimi sağlama konusunda nasıl destek olmalıdır?
.....
.....

Bu sorulara verdiğiniz cevaplar, önceliklerinizi belirleyecek, daha etkili bir plan yapmanızı sağlayacaktır.

Örnek Teknoloji Çalışma Planı Şablonu

	Kısa Vade	Orta Vade	Uzun Vade
I. LİDERLİK VE VİZYON			
II. ÖĞRENME			
III. VERİMLİLİK VE GÖREVLER			
IV. DESTEK, YÖNETİM VE İŞLEV			
V. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME			
VI. BİLİŞİM ETİĞİ			

5.1.2. Uygulanabilir Planlar Oluşturmak

Uygulanabilir planlar hazırlamanın en önemli koşulu, SWOT (Güçlü-Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler) analizinin yapılmasıdır. Bu nedenle, eğitim ortamlarınızın koşullarını dikkate alarak gerçekleştirebileceğiniz somut, uygulanabilir çalışmaları belirleyiniz.

Bu planlama aşamasını aşağıda verilen sorularla destekleyiniz.

Uygulanabilir Olmak

Tasarladığınız çalışmalar hayata geçirilebilir mi?

.....

İliniz-ilçeniz ve ya kurumunuz bu çalışmaları gerçekleştirebilme yeterliliğine sahip mi?

.....

Önem İfade Etmek

Bu planda yapılması öngörülen çalışmalar, iliniz-ilçeniz ve ya kurumunuz için öncelik taşıyor mu?

.....

İhtiyaç Duyulan Kaynaklar

Yapılan analizler ve değerlendirmeler sonrasında il-ilçe ve ya kurum kaynaklarınız bu planı uygulama noktasında yeterli mi?

.....

Aktif Katkı Sağlayacak Özel ya da Tüzel Kişiler

Çalışma planınız tüm paydaşlarınızı aktif olarak uygulama sürecine dâhil eder mi?

.....

Zamanlama

Planınızda yer alan çalışmalarını uygulayabilmek için öngörülen zaman yeterli mi?

.....

Sistemle Uyum

Planınızda yer alan çalışmalar, mevcut eğitim politikaları ile uyumlu mu?

.....

5.1.3. Teknoloji Çalışma Planını Oluşturmaya Başlamak

Teknoloji kullanımı, liderlik davranışları ve liderlik standartlarını göz önüne alarak (kısa-orta-uzun vadede yapacağınız uygulamalar konusundaki öncelikleriniz doğrultusunda) örnek teknoloji çalışma planını oluşturmaya başlayınız. Teknoloji Çalışma Planı Şablonu, Liderlik Standartları ve Örnek Teknoloji Çalışma Planları dokümanlarında yer almaktadır.

5.1.4. Teknoloji Çalışma Planını Paylaşmak

Kurum, il-ilçe bazında teknoloji çalışma planı hazırlama sürecinde kazanılan deneyimleri; diğer kişi, kurum ve kuruluşlarla paylaşmak, uygulamada size farklı kazanımlar kazandıracaktır.

Gözden Geçirmek; Oluşturmaya başlamış olduğunuz, teknoloji çalışma planı sürecinde elde edilen veriler gözden geçirilmelidir.

Paylaşım; Oluşturduğunuz teknoloji çalışma planınız, birlikte çalıştığınız meslektaşlarınızla paylaşılmalı ve ayrıntılı olarak incelenmelidir. Alınan geri bildirimler doğrultusunda aşağıdaki soruların yanıtları aranmalıdır:

- Teknoloji Çalışma Planınızı uygularken karşılaşılabileceğiniz sorunlar nelerdir?
- .....

- Teknoloji Çalışma Planınızda önemli rol üstlenecek paydaşların, sürece etkin katılımlarını sağlama konusunda neler yapabilirsiniz?
- .....

- Teknoloji Çalışma Planınızı uygulamaya yönelik, hangi etkinlikleri öncelikli olarak gerçekleştirebileceğinizi belirlediniz mi?

.....

- İlinizde-ilçenizde veya kurumunuzda teknoloji kullanımını yaygınlaştırmak ve farkındalık yaratmak amacıyla neler yapabilirsiniz?

.....

5.2. Forumdan Sonuç Çıkarma

5.2.1. Forumun Anahtar Sorusunu Yeniden Hatırlamak

Bu çalışma, öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini kazanmaları için, öğrenme sürecinde teknolojinin kullanılması amacıyla, neler yapılması gerektiğini düşünmenizi sağlayacaktır.

Paylaşılan görüşler, uygulamalar ve yapılan etkinliklerden bireysel olarak çıkaracağınız dersler, eğitim liderleri ve öğretmenlerin teknolojiden faydalanmasını sağlayacaktır. Böylece öğrencilerinize, 21. yüzyıl becerilerini kazandırmış ve kendini gerçekleştirmiş bireyler olmalarına yardımcı olabilirsiniz. Forumun temel sorusunu tekrar hatırlayalım:

Anahtar Soru

Eğitim liderleri, öğrencilere çağın gerektirdiği becerileri kazandırmak için; öğretmenlerin, öğrenme ve öğretme süreçlerinde teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanmalarını nasıl destekler?

5.2.2. Gelecek Basamaklara Yönelmek

Teknoloji Çalışma Planınız üzerinde çalışırken, en kısa sürede ulaşmak istediğiniz hedefleri ve onları nasıl elde edeceğinizi düşününüz. Teknoloji Çalışma Planınızın kısa, orta ve uzun vade de gerçekleştirilebilen gerçekçi öngörülere dayanması gerektiğini aklınızdan çıkarmayınız. Teknoloji Çalışma Planınızı bitirdiğinizde, alanınızda kullanmaya hazır hale getirmiş olursunuz.

Planın uygulanması aşamalarında, süreci kesintisiz değerlendirmeli, ulaşılan sonuçlara göre güncellemelisiniz.

5.2.3. Forumdan Elde Edilen Sonuçları Düşünmek

Forum çalışması sürecini ve ulaştığınız sonuçları düşününüz. Eğitim liderinin, çalışma ortamında teknoloji kullanımı konusunda üstlendiği görevlerin neler olduğunu düşününüz. Düşüncelerinizi yazılı hale getiriniz:

- Forum kazanımları hakkında fikir alış verişinde bulununuz,
- Teknoloji Çalışma Planı'nı sonuçlandırınız,
- Kaynakları gözden geçirmeyi sürdürünüz,
- Teknoloji Çalışma Planı'ndaki adımları gerçekleştiriniz,
- Çalışma sürecini değerlendiriniz,

Teknoloji Çalışma Planınızı güncelleyiniz.

5.3. Forumu Değerlendirmek

Değerlendirme, forumun geliştirilmesi ve güncellenmesi için sürecin en önemli ve son evresidir. Lord Kelvin; *“Bir şeyi ölçebiliyor, değerlendirebiliyor ve rakamlarla anlatabiliyorsanız; onun hakkında bir şeyler biliyorsunuz demektir.”* ifadesiyle değerlendirmenin önemini vurgulamaktadır. Yapılan çalışmaya yönelik değerlendirme araçları hazırlanmıştır. Bu araçlarla bireysel, grup ve forum bazında değerlendirmeler yapılacaktır. Bu araçları kullanarak foruma ilişkin görüşlerinizi iletebilirsiniz.

Özet

Bu bölümde, teknoloji kullanımını desteklemek için bir Teknoloji Çalışma Planı oluşturduunuz. Kısa, orta ve uzun vadeli hedeflerinizi belirleyip, eğitim uygulamalarında teknolojiden etkili biçimde yararlanma sürecindeki önemli rolünüzü düşünme imkânı buldunuz.

Anahtar Soru

Eğitim liderleri, öğrencilere çağın gerektirdiği becerileri kazandırmak için; öğretmenlerin, öğrenme ve öğretme süreçlerinde teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanmalarını nasıl destekler?

Bunları Hatırlayınız:

- Teknoloji Çalışma Planı, kısa, orta ve uzun vadede uygulanabilir hedefleri içerir.
- Teknoloji Çalışma Planı, kısa, orta ve uzun vadede tanımlanan hedeflere erişebilmek için gerekli kaynakları içerir.
- Teknoloji Çalışma Planı, teknoloji kullanımı liderlik standartlarına uyumludur ve temel paydaşların aktif katılımını içerir.
- Eylemleri gerçekleştirme sürecinin sürekli izlenmesi, değerlendirilmesi ve elde edilen sonuçlar doğrultusunda gerekli değişikliklerin yapılması, Teknoloji Çalışma Planı’nın başarılı biçimde gerçekleştirilmesi için son derece önemlidir.

EKLER

EK-A

Teknoloji Çalışma Planı Şablonu

I. LİDERLİK VE VİZYON — Eğitim liderleri, eğitim-öğretim sürecinde teknolojinin etkili kullanımına yönelik vizyona sahiptirler. Gelecekte ulaşılabilecek olan son hedefi gösterdiği için, vizyon ifadesi hayati önem taşır. Eğitim liderleri, geleceğin hedeflerini belirler ve bu hedeflere ulaştıracak ortamı oluştururlar.

II. ÖĞRENME— Eğitim liderleri, etkili ve kalıcı eğitim-öğretim sürecinde teknolojinin kullanılması ve yaygınlaştırılmasını sağlarlar.

III. VERİMLİLİK VE GÖREVLER — Eğitim liderleri, eğitim – öğretimde teknolojinin kullanımını artırmak için, yine teknolojinin kendisinden yararlanır ve etkili bir şekilde kullanırlar.

IV. DESTEK YÖNETİM VE İŞLEV— Eğitim liderleri, eğitim – öğretim sürecinde teknolojinin etkili bir şekilde kullanılarak geliştirilmesini sağlarlar.

V. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME — Eğitim liderleri, ölçme ve değerlendirme uygulamaları sırasında teknolojiyi kullanırlar ve kullanılmasını teşvik ederler.

VI. BİLİŞİM ETİĞİ — Eğitim liderleri, teknoloji ile ilgili sosyal, yasal, etik konuları bilir ve bu kuralların uygulanmasında model olurlar.

	Kısa Vade	Orta Vade	Uzun Vade
I.LİDERLİK VE VİZYON			
II. ÖĞRENME			
III. VERİMLİLİK VE GÖREVLER			
IV. DESTEK, YÖNETİM VE İŞLEV			
V. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME			
VI. BİLİŞİM ETİĞİ			

EĞİTİMDE FATİH PROJESİ ENGELLİLERİN EĞİTİMİ (OKUL)

	KISA VADE	ORTA VADE	UZUN VADE
I. LİDERLİK VE VİZYON	Eğitim her engeli aşar projesi kapsamında Eğitimde Fatih Projesi hakkında bilgi sahibi olmak.	Eğitimde Fatih Projesi'nin engelliler için nasıl kullanılabileceği hakkında, öğretmenler ve engelli öğrenci velileriyle toplantı yapmak.	Eğitimde Fatih Projesi'ni takip etmek, engelli öğrencilerimiz için yapılacak çalışmalar hakkında öğrencileri bilgilendirmek
II. ÖĞRENME	Eğitimde Fatih Projesi kapsamında, projeden yararlanacak engelli öğrencilerin sistemden nasıl yararlanacağını tespit etmek. Bu konuda, öğretmenlerin yeterliliklerini belirlemek.	Eğitimde Fatih Projesi kapsamında engelli öğrencilerin kullanacakları teknik donanımları saptamak, ilave veya eksiltmeleri yapmak.	Engelli öğrencilerin öğretmenlerin projeden faydalanması amacıyla eğitimlerin düzenlenmesi, bu eğitimlerde alınan bilgilerin uygulanması noktasında gerekli alt yapı için bütçe ayrılması.
III. VERİMLİLİK VE GÖREVLER	Eğitimde Fatih Projesi kapsamında kurulacak cihazların kullanımına hazırlık amacıyla engelli öğrencilerin ve öğretmenlerin teknolojik araçları kullanımını gözlemlemek.	Engelli öğrencilerimizin ve öğretmenlerimizin gelişimlerini izleyebilecek yönetim sistemi kurmak.	Eğitimde Fatih Projesi ekipmanlarının engelli öğrencilerin evlerine kurulması için gerekli olan bütçe oranlarını belirlemek.
IV. DESTEK, YÖNETİM VE İŞLEV	Tüm engelli öğrencilerin, öğretmenlerin ve okulun "Eğitim her engeli aşar." stratejik amacından haberdar olmasını sağlamak.	Engelli öğrencilerin ve öğretmenlerinin görüşlerini belirtebilecekleri anket çalışması yapmak.	Engelli öğrencilerin Eğitimde Fatih Projesi'nden daha etkili faydalanmasını sağlamak amacıyla, toplantılar yapmak. Bunu okulun web sitesinde yayınlamak.
V. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Eğitimde Fatih Projesi kapsamında, Engelli öğrencilerin kullanımı hakkında, öğretmenlerin gözlemlerini yapmak. Geri bildirim için kullanacakları yöntemleri bildirmek.	Gözlem yapmak ve hazırlanmak amacıyla, öğretmenlerin ders planlarını almak Gözlemlerin odaklanacağı noktaları belirlemek.	Eğitimde Fatih Projesi kapsamında, engelli öğrencilerin ders izlenimlerini yapmak, kaydetmek ve bu konuda öğretmenlere geri bildirim vermek.
VI. BİLİŞİM ETİĞİ	Tüm okula engelli bireylerin eğitim hakkının olduğuna dair bilgilendirme yapmak.	Eğitimde Fatih Projesi kapsamında, engelli öğrencilerin evlerine kurulan teknik cihazların amaca uygun kullanıldığından emin olmak	Engelli öğrencilerimizin eğitiminin izleyecekleri yönetim sistemi uygunsuz kullanımı bulmak için bu raporları engelli öğrencilere, öğretmenlere sunmak.

FATİH PROJESİ TEKNOLOJİ ÇALIŞMA PLANI ÖRNEĞİ (OKUL MÜDÜRÜ)

	Kısa Vade	Orta Vade	Uzun Vade
I. LİDERLİK VE VİZYON	Eğitim lideri, teknolojinin eğitim-öğretimde olmazsa olmaz olduğu bilincine ulaşır. Bu bilinç ve heyecanını öğretmenlerine de yansıtarak onların da inanmalarını sağlar.	Eğitim lideri, teknolojinin kullanılabileceği ortamı ve altyapıyı oluşturur. Teknik donanımın kuruma ulaşmasını sağlar.	Eğitim lideri, teknolojinin ve teknolojik gereçlerin sürekli geliştiğini ve yenilendiğini bilir. Bu nedenle gelişmeleri izler. Yeniliklere açık olur ve bu yenilikleri uygulamaktan çekinmez.
II. ÖĞRENME	Eğitim lideri; teknolojiyi kullanma noktasında öğretmenlerine önderlik ederek, birlikte ihtiyaçları belirler. İhtiyaçların karşılanmasına yönelik programını yapar. Paydaşları sorumlulukları konusunda bilgilendirir.	Eğitim lideri tarafından; öğretmenler, öğretme ve öğrenme süreci içerisinde teknolojik gereçleri kullanma, kullandırma ve korunmasını sağlama konularında hizmetiçi eğitime alınır.	Eğitim lideri; öğrenme ve öğretme süreci içerisinde öğretmenlerin hizmetiçi eğitimler sayesinde edindikleri bilgi ve becerileri derslerde uygulamalarını ister ve sağlar. Sonuçları izler, eksiklikleri ivedi olarak giderir ve aksaklıkları önler. Zaman içerisinde değişen , gelişen veya projeye eklenen uygulamaları öğretmenlerine duyurur.
III. VERİMLİLİK VE GÖREVLER	Eğitim lideri kaliteli ve kalıcı bir öğrenmenin gerçekleşmesi için farklı metot ve teknikle teknolojik gereçlerin kullanılmasını ister.	Eğitim lideri, öğrenme ve öğretme süreci içerisinde teknolojik gereçlerle yapılan faaliyetleri izler. Değerlendirme toplantıları yaparak, diğer öğretmenlerin birbirlerinin uygulama metotlarından haberdar olmalarını sağlar.	Eğitim lideri, yenilikçi bakış açısı ile hep daha iyisini yapma arzusu içerisinde olur. Bu nedenle, ülkemizdeki ve dünyadaki tüm gelişmeleri takip eder. Bütçeyi düzenler.
IV. DESTEK, YÖNETİM VE İŞLEV	Eğitim lideri, teknoloji ile eğitim konusunun ne kadar önemli ve faydalı olduğu hususunda öğretmenlerine telkinlerde bulunarak, onların da istekli olmasını ve projeye sahip çıkmasını sağlar. Konuya yabancı veya çekimser kalan öğretmenleri destekleyerek onları yüreklendirir. Sistemi verimli kullanmalarını sağlar. Teknolojik destek ekibini kurar.	Eğitim lideri, öğrenme ve öğretme süreci içerisinde teknoloji kullanımının sonuçlarını izlemek amacı ile öğretmen ve öğrencilere sosyal paylaşım araçları ile anketler düzenleyerek dönütler alır. Yapılan çalışmaları sınıf veya branş düzeyinde hazırlanan web sitelerinden takip eder.	Eğitim lideri, mevcut dönütleri analiz eder ve gerekirse uygulamada yeni öncelikler belirler. Bu öncelikler doğrultusunda yeniden planlamalar ve düzenlemeler yapar.
V. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Eğitim lideri, geçerli ve güvenilir değerlendirme ölçekleri belirler. Bu ölçme araçlarını öğretmenlerine bildirir.	Öğretmenler, verilen ölçme araçları ile değerlendirmelerini yaparak sonuçlarını yönetime bildirir.	Lider, gelen sonuçları teknolojik destek ekibi ile birlikte değerlendirir. Gerektiğinde tedbirler alır. Öğretmen ve öğrencilerine pekiştirecek vererek, motivasyonlarının kalıcı olmasını sağlar.
VI. BİLİŞİM ETİĞİ	Eğitim lideri, internet güvenliği ve doğru internet kullanma alışkanlığı üzerine kurum paydaşlarına gerekli bilgilendirmeleri yapar.	Öğretmen ve öğrencilerin internet kullanımında yasal ve etik kurallara uyup uymadıklarını gözlemler.	Öğrenci ve öğretmenlerin sürekli takibi yapılır. Gerektiğinde tedbirler alınır.

ENGELLERİ AŞAN EĞİTİM (MEB)

	Kısa Vade	Orta Vade	Uzun Vade
I. LİDERLİK VE VİZYON	Fatih Projesi kapsamında örgün eğitim kurumlarından faydalanmayan tüm engellilerin, eğitim ihtiyaçları hakkında veri tabanı oluşturmak.	Fatih Projesi'nin engelliler için nasıl kullanılabileceği hakkında yönetici, öğretmen ve engelli öğrenci velilerini bilgilendirmek ve farkındalık oluşturmak.	Engelli bireylerin eğitimlerine engelsiz olarak ulaşmalarını ve bu bireylerin eğitilmelerini sağlamak.
II. ÖĞRENME	Fatih Projesi kapsamında projeden yararlanacak engelli öğrencilerin, sistemden nasıl yararlanacağını tespit etmek. Bu konuda tüm paydaşların hazır bulunuşluk düzeylerini belirleyerek eğitimlerini vermek.	Fatih Projesi kapsamında, engelli öğrencilerin kullanacakları teknik donanımları sağlamak.	Engelli öğrencilerin yönetici ve öğretmenlerinin projeden faydalanması amacıyla eğitimlerin düzenlenmesi bu eğitimlerde alınan bilgilerin uygulanması için gerekli alt yapı için bütçe ayrılması
III. VERİMLİLİK VE GÖREVLER	Fatih Projesi kapsamında; yönetici, öğretmen ve öğrenci bazında kullanılan teknolojik gereçlerin kullanım düzeyini gözlemlemek.	Yönetici, öğretmen ve engelli öğrencilerimizin gelişimlerini izleyebilecek yönetim sistemi kurmak.	Yıllık bütçe oranlarını, değerlendirme raporları doğrultusunda belirlemek.
IV. DESTEK, YÖNETİM VE İŞLEV	Tüm paydaşları engelleri aşan eğitime ilişkin stratejik amaçlardan haberdar etmek.	Faydalanıcıların görüşlerini belirtebilecekleri anket çalışması yapmak.	Engelli öğrencilerin Eğitimde Fatih Projesi'nden daha etkili faydalanmasını sağlamak amacıyla, değerlendirme toplantıları yapmak; sonuç raporlarını ve dokümanları web sitelerinde yayınlamak.
V. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Tüm paydaşlardan geri bildirim alabilmek için, engelleri aşan eğitim modülünü İKS sistemine eklemek.	İKS geribildirim tabanından alınan verileri değerlendirerek, odaklanılacak ve iyileştirilecek noktaları belirlemek.	Veriler doğrultusunda stratejik amaç ve faaliyetlerde güncellemelerin yapılmasını sağlamak.
VI. BİLİŞİM ETİĞİ	Paydaşlardan kullandığı iletişim araçlarında, çevrim içi ve çevrim dışı güvenlik ağını oluşturmak ve kullanılan ekipmanın güvenliğini sağlamak.	Sosyal yasal ve etik konularla ilgili destek ve izleme birimlerinin kurulması.	Teknolojiyi doğru ve güvenli kullanma kültürü oluşturmak ve sürekliliğini sağlamak.

EĞİTİMDE FATİH PROJESİ TEKNOLOJİ VE LİDERLİK FORUMU
FAALİYET SONU DEĞERLENDİRME ANKETİ

Aldığınız Eğitimde Fatih Projesi Teknoloji ve Liderlik Forumunun
hedefleri dört yönlüdür.

“Fatih Projesi” hakkında bilgi sahibi olmak,
“Sosyal Paylaşım Araçları” hakkında bilgi sahibi olmak,
“Liderlik Davranış ve Standartları” hakkında bilgi sahibi olmak,
“Teknoloji Çalışma Planı” geliştirmek.

(Lütfen bir kutuyu işaretleyin)

1. Genel olarak, forum **ilk** hedefini gerçekleştirme konusunda ne kadar başarılıydı?

Çok Başarılı	
Başarılı	
Başarılı Sayılabilir	
Başarısız	

2. Genel olarak, forum **ikinci** hedefini gerçekleştirme konusunda ne kadar başarılıydı?

(Lütfen bir kutuyu işaretleyin)

Çok Başarılı	
Başarılı	
Başarılı Sayılabilir	
Başarısız	

3. Genel olarak, forum **üçüncü** hedefini gerçekleştirme konusunda ne kadar başarılıydı?

(Lütfen bir kutuyu işaretleyin)

Çok Başarılı	
Başarılı	
Başarılı Sayılabilir	
Başarısız	

4. Genel olarak, forum **dördüncü** hedefini gerçekleştirme konusunda ne kadar başarılıydı?

(Lütfen bir kutuyu işaretleyin)

Çok Başarılı	
Başarılı	
Başarılı Sayılabilir	
Başarısız	

5. Eğitimde Fatih Projesi Teknoloji ve Liderlik Forumu bilgilendirme kursu daha iyi nasıl yapılabilirdi? (Lütfen konu ile ilgili görüşünüz varsa 1-3 cümle ile belirtiniz.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KAYNAKÇA

- BETZ, Fredirick (2010). *Teknolojik Yenilik Yönetimi*, Ankara: Tübitak Yayınları
- HASANÇEBİ, Hakan (2002). *Eğitimde Teknoloji Kullanımı*, Ankara Üniversitesi.
- HESAPŞIOĞLU, Muhsin (2001). *Postmodern/Küresel Toplumda Eğitim, Okul ve İnsan Hakları 21. Yüzyılda Eğitim ve Türk Eğitim Sistemi*, İstanbul: Sedar Yayıncılık
- HORZUM, Mehmet Barış (2010), *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, Cilt 7,Sayı 1
- KARAMAN, Selçuk, Serkan YILDIRIM, Abdullatif KABAN (2008). *Öğrenme 2.0 Yaygınlaşıyor*, Ankara
- ÖZDEN, Yüksel (1999). *Eğitimde Dönüşüm, Eğitimde Yeni Değerler*, Ankara: Pegem Yayıncılık, 2. Baskı
- AKINCI VURAL, Z.Beril (2010). *Yeni Bir İletişim Ortamı Olarak Sosyal Medya*
- İlköğretim Kurum Standartları Yönergesi
- <http://www.wikipedia.org>, 21.12.2011
- http://www.okuldasiddet.net/upresimler/ogretmen%20_el%20_kitabi.pdf, 21.12.2011
- <http://yayim.meb.gov.tr/daym.pdf>, 21.12.2011
- <http://fatihprojesi.meb.gov.tr>, 21.12.2011
- inet-tr.org/inetconf14/bildiri/61.doc, 21.12.2011
- oyegm.meb.gov.tr/butce/2011/kilavuz.htm, 19.12.2011
- www.iste.org, 21.12.2011
- www.bsi-turkey.com.tr/, 19.12.2011